БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 119 (17.103). ● 25 май 1978 йил, пайшанба ● Баҳоси 2 тийин.

САМИМИЙ ТАБРИКЛАР

АФРИКА ОЗОДЛИГИ КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН АФРИКА ДАВЛАТЛАРИ ВА ХАЛҚЛАРИГА ТАБРИК

Африка озодлиги куни муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми, Совет Иттифоқи ҳукумати, совет халқи номидан ва шахсан ўз номимдан Африка давлатларининг ҳукуматлари ва халқларини самимий табриклайман.

Совет кишилари Африка халқларининг миллий озодлик учун курашига чуқур бирдамлик ҳис-туйғулари билан қарайдилар. Бу кураш дунёдаги тараққийпарвар кучларнинг кенг кўламдаги сиёсий, маънавий ва моддий мададида мустамлакачи империяларнинг емирилишига олиб келди; юз миллионлаб африкаликлар мустамлака бўйинтуруғини улоқтириб ташладилар.

Озод этилган Африка мамлакатларида ҳамма қийинчиликларга қарамай уларнинг ички ҳаётида ва ташқи сиёсатида катта-катта ижобий силжишлар содир бўлмоқда. Ёш давлатлар ўз мустақиллигини мустаҳкамлашга, халқларнинг социал, иқтисодий ва маданий тараққиёт даражасини кўтаришга, империализм ва янги мустамлакачиликка қарши курашда қонуний, сиёсий ва иқтисодий ҳуқуқларини ҳимоя қилишга тобора кўпроқ куч-ғайрат сарфлаяптилар. Африка мамлакатларининг БМТ фаолиятида ва қўшилмаслик ҳаракатида актив қатнашаётганлиги халқаро ишларда уларнинг роли ошиб бораётганлигини яққол кўрсатмоқда.

Бу йил Африка озодлиги куни Африка Бирлиги ташкилоти тузилганлигининг ўн беш йиллиги билан бир вақтга тўғри келади. Бу ташкилот қитъа халқларининг эски ва янги мустамлакачиликка, ирқчилик ва апартеидга қарши курашига салмоқли ҳисса қўшмоқда. Африка Бирлиги ташкилоти Африкадаги давлатларни империализмга ва мустамлакачиликка қарши негизда жипслаштириш, ташкилот аъзолари ўртасида яхши қўшничилик муносабатлари ва ҳамкорликни йўлга солишда, территория ва чегара низоларини тинч йўл билан бартараф этишда талайгина ишлар қилди. Африка Бирлиги ташкилотининг устави ва қарорларига асос қилиб олинган куч ишлатмаслик, суверенитетни, территориал бутунликни ва чегараларнинг бузилмаслигини ҳурмат қилиш, бир-бирларининг ички ишларига аралашишдан воз кечиш принциплари Африкада соғлом сиёсий иқлимни сақлаш учун яхши шарт-шароит яратади.

Совет Иттифоқида Африка Бирлиги ташкилотининг фаолияти яхши тушунилмоқда ва қўллаб-қувватланмоқда. Биз Африкада мустамлакачилик ва ирқчиликнинг ҳар қандай шаклдаги қолдиқлари бундан буён сақланиб қолишига қарши курашаётган Африка халқлари томонида астойдил турибмиз. Совет Иттифоқи Родезияда ирқчилик режими тугатилиши ва бутун ҳокимият Зимбабве халқининг ватанпарварлар фронтига берилиши учун, Жанубий Африка Республикаси Намибиядан тайсалламай батамом чиқиб кетиши ва ҳокимият шу мамлакат халқининг ҳақиқий вакили — СВАПОга топширилиши учун, Жанубий Африка Республикасида апартеид сиёсати тўхтатилиши учун изчил курашиб келди ва ҳозирда ҳам шундай қилмоқда.

Совет Иттифоқининг Африкада ва бошқа қитъаларда озод бўлган давлатларга нисбатан тутган позицияси равшан ва аниқ. Бизнинг мамлакатимиз улар билан дўстона ва самарали ҳамкорликни ривожлантириш учун ҳамма ишларни қилмоқда, уларнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун, халқаро иқтисодий муносабатларни одилона ва тенг ҳуқуқли асосда қайта қуриш учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватламоқда. Биз ҳар бир халқнинг ўз тараққиёт йўлини танлаб олиш ҳуқуқи учун курашяпмиз. Совет Иттифоқи Африка давлатларининг ишига империалистларнинг аралашувига қарши, реакция кучларининг Африка мамлакатларини ўзаро тўқнаштириб, хунрезлик ҳарбий можароларини чиқаришга уринишларига қаршидир.

Тинчлик йўлини маҳкам тутиш бизни Африка халқлари билан бирлаштириб туради. Ер юзидаги ҳамма кишилар сингари бизга ҳам бунёдкорлик меҳнати учун тинчлик керак. Биз Африка мамлакатларининг, қитъани ядросиз зонага айлантирайлик, Жанубий Африка Республикасининг ядро қуролига эга бўлиш йўлини тўсайлик, деган талабларини қўллаб-қувватлаймиз. Совет Иттифоқи урушни хоҳламайди. Совет Иттифоқи урушнинг қатъий душманидир. Ер курасининг биронта ҳам қисмига Совет Иттифоқи ҳарбий таҳдид қилаётгани йўқ ва қилиши ҳам мумкин эмас. Мустаҳкам, барқарор тинчликни таъминлаш совет ташқи сиёсатидаги асосий мақсаддир. Мамлакатимизнинг тинчликсеварлик йўли унинг Асосий Қонуни — СССР Конституциясида мустаҳкамланган.

Бугунги кунда уруш хавфи бўшаштирилишига эришиш, катта-катта маблағларни ютувчи қуролланиш пойгасини жиловлаш энг муҳим, асло кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Халқларнинг тинч тараққий этиши учун шулар ғоятда зарурдир. Ер юзида тинчликни сақлаш учун қурол-яроғларни қисқартириш ва реал қуролсизланишга ўтишдан бўлак йўл, бошқа таъсирли восита йўқ. БМТ тарихида Бош Ассамблеянинг қуролсизланишга бағишланган биринчи махсус сессияси шу ишда муҳим роль ўйнамоғи лозим. Сессияда ижобий натижаларга эришиш БМТга аъзо бўлган беистисно ҳамма давлатларнинг конструктив ҳиссасига боғлиқ бўлади.

Империализм ва ирқчиликка қарши, мустамлакачиликнинг ҳамма қолдиқларига қарши, тинчлик ва озодлик учун, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган Африка халқларига муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ҚАРШИЛИК КЎРСАТИШ КУРАШЧИЛАРИ ХАЛҚАРО ФЕДЕРАЦИЯСИ VIII КОНГРЕССИ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Ҳурматли жанговар сафдошлар ва дўстлар!

Сизларни ва сизлар орқали фашизмга қарши, эркинлик, мустақиллик ва демократия учун халқларнинг қаҳрамонона кураши барча ветеранларини самимий табриклайман.

Куч-ғайратларини бирлаштирган халқлар бундан ўттиз уч йил муқаддам инсониятнинг энг ёвуз душмани устидан буюк тарихий ғалабага эришдилар. Тиш-тирноғигача қуролланган агрессорлар иккинчи жаҳон уруши жангларида тор-мор келтирилди, Германияда ва Европанинг бошқа мамлакатларида фашизм, Узоқ Шарқда япон милитаризми қақшатқич мағлубиятга учради. Биз катта қурбонлар эвазига ғалаба қозондик. Совет Иттифоқи халқлари социалистик Ватанини ҳимоя қилиш ва бошқа халқларни фашизм асоратидан қутқариш йўлида жон фидо этган 20 миллион ўғил-қизидан жудо бўлдилар. Сизларни меҳмондўстлик билан қабул қилаётган Белоруссияда ана шу урушда ҳар тўрт кишидан бири ҳалок бўлди. Совет кишилари антигитлерчи коалициядаги мамлакатларнинг армияларида умумий душманга қарши жанг қилган солдатлар, оккупация қилинган мамлакатлардаги Қаршилик кўрсатиш курашчилари кўрсатган мардлик ва қаҳрамонликни муносиб қадрламоқдалар. Халқларнинг буюк жасорати инсониятни қутқариб қолди ва тинчлик ҳамда тараққиёт кучларининг ривожланиши учун кенг майдон очди.

Фашизмга қарши биргаликдаги курашнинг буюк синовларида вужудга келган муросасизлик, халқларнинг мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликка бўлган интилиши шундай замин яратдики, турли мамлакатлардаги миллион-миллион кишиларни бирлаштирувчи Қаршилик кўрсатиш курашчиларининг халқаро федерацияси ана шу заминда вужудга келди ва у иш олиб бормоқда. Федерация ва унинг идеалларини азиз деб билган кишиларнинг ҳаммаси бугун кескинликни юмшатиш учун, ядро қуроли ва оддий қуролланиш пойгасига қарши, халқларнинг ҳар томонлама ҳамкорлиги учун курашмоқда. Бизнинг орамизда урушнинг даҳшатли йўлларидан ўтган кишилар қуролланиш пойгасини чеклаш юзасидан амалий қадамлар қўйиш учун курашга оммани сафарбар қилиш муҳимлигини, халқларнинг тақдирлари билан масъулиятсизларча ўйнашиб, кескинликни юмшатишга ва қуролсизланишга қарши чиқаётганларга кескин зарба бериш зарурлигини ,айниқса яхши тушунадилар.

Совет Иттифоқи ядро уруши чиқиши хавфидан жаҳонни халос қилиш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма нарсани қилмоқда. Биз нейтрон қуролини ва оммавий қирғин қуролининг бошқа турларини тақиқлаш тўғрисида жаҳон жамоатчилигининг талабини батамом ва тўла-тўкус қўллаб-қувватлаймиз. Мамлакатимиз социализмнинг бошқа мамлакатлари билан биргаликда ҳарбий харажатларнинг, ҳарбий ишлаб чиқариш ва давлатлар ҳарбий кучларининг амалда ўзаро қисқартирилишига астойдил эришмоқда. Халқларнинг хавфсизлиги — қуролланишни чексиз авж олдиришда эмас, балки қурол-яроғларни чегаралаш ва қисқартиришда, ишонч вазиятини вужудга келтиришдадир.

Конгрессингизнинг ишига ва федерациянинг халқлар ўртасида тинчликни ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш йўлида уруш ветеранлари ташкилотлари ва қаршилик кўрсатиш курашчиларининг бирдамлигини ривожлантириш соҳасида федерациянинг фаолиятида янги муваффақиятларга эришувини тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

МАСЪУЛИЯТЛИ БУЮРТМАЛАР

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев комсомол XVIII съездида сўзлаган нутқида Ғарбий Сибирни ўзлаштиришга бошқа жойларда меҳнат қилаётганлар ҳам катта ҳисса қўшишлари мумкин, деб алоҳида уқтирди. Ғарбий Сибирь ва Узоқ Шарқ буюртмаларини адо этаётган республикамиз меҳнат коллективлари ҳам ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу сўзларини жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилдилар. Улар буюртмаларни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кундан-кунга қизитмоқдалар. Ўзаро меҳнат беллашувларида комсомол-ёшлар коллективлари пешқадамлик қилишяпти. Жумладан, Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводида Ангарск оксилвитамин комбинати учун мўлжалланган турли хил қурилмалар муддатидан уч ой олдин тайёрланиб жўнатилди. Шу кунларда корхонада Зима шаҳрида қад кўтараётган комбинат учун зарур бўлган асбоб-ускуналар тезкорлик билан тайёрланяпти.

Узоқ Шарқ ва Ғарбий Сибирда қурилаётган ўнинчи беш йилликнинг муҳим объектларини муддатида ва барвақт фойдаланишга топшириш ишига ҳисса қўшишни релесозлик бўйича Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институти Тошкент бўлими ёш мутахассислари ўзларининг шарафли бурчлари деб билмоқдалар. Коллективнинг нотип бутловчи мосламаларни ишлаб чиқиш бўлимида асосан ёшлар ишлашади. Уларнинг ижодий изланишлари, фидокорона меҳнатлари туфайли Приморск ва Кармановск ГРЭСлари учун энергетика қурилмалари лойиҳасини яратиш муддатидан олдин тугалланди. Лойиҳачилар шу кунларда «Средазэлектроаппарат» бирлашмаси коллективи билан ўзаро ҳамкорликда Усть-Илимск, Минусинск, Красноярск ГЭСлари ҳамда Хабаровск иссиқлик электр марказининг масъулиятли буюртмаларини жадал адо этишяпти.

Республикамиз пойтахтидаги «Ташгипротранс» лойиҳа институти коллективи ҳам бу шарафли юмушда фаол иштирок этмоқда. Институт коллективи шу кунларда Байкал-Амур магистрали қурилишида ишлатилаётган бульдозер, экскаватор, самосвал, компрессор, насосларни ремонт қиладиган ишлаб чиқариш базаларининг лойиҳаларини аъло сифатли қилиб тайёрлаш устида тер тўкмоқда. Ҳозирдаёқ Шарқий-Сибирь механизация бошқармаси базаси биринчи навбатининг ишчи чизмалари қўлдан чиқарилди.

ЁШЛАРНИНГ СЕВИМЛИ КИТОБЛАРИ

Тошкентда 24 май куни қаҳрамонлик — ватанпарварлик мавзусидаги асар китобхонлари йиғилишининг иштирокчилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» китобларини ёшлар энг севиб ўқийдиган китоблар деб аташди. Китобхонлар йиғилишида ишчи ёшлар, журналистлар, адиблар, олимлар, жангчилар, комсомол ходимлари иштирок этдилар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов доклад қилди.

Китобхонлар йиғилишининг иштирокчилари Л. И. Брежнев эсдаликларида совет халқининг жанговар ва меҳнат жасоратлари чуқур тасвирлаб берилган, бу асарлар ёшларни коммунистчасига яшаш ва меҳнат қилишга, ўқиш ва курашга ҳамда ғалаба қозонишга ўргатади, деб таъкидладилар. Совет халқининг содиқ фарзанди, Коммунистик партия, Совет давлатининг ҳамда халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби Леонид Ильичнинг ҳаёти ва фаолияти Советлар мамлакатининг барча йигит-қизлари учун мардлик, чуқур эътиқод ва юксак партиявийликнинг намунасидир, деб таъкидлашди сўзга чиққан нотиқлар.

Нотиқлар Леонид Ильичнинг асарлари ёшларни партия ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этишини алоҳида таъкидлаб ўтдилар.

[ЎзТАГ].

ОКТЯБРЬ КУЙЧИСИГА ҲАЙКАЛ

Ўзбекистон пойтахтининг архитектура ансамбли яна бир азим иншоот билан бойиди. Ҳамза районининг марказида, Салор канали Карл Маркс кўчасини кесиб ўтган жойда Улуғ Октябрнинг оташин куйчиси, ўзбек совет адабиётининг асосчиси, ўзбек совет театрининг асосчиларидан бири, таниқли жамоат арбоби, истеъдодли педагог ва композитор Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ҳайкали очилди.

24 май куни шонли воқеага бағишланган митинг бўлди. Митингни Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов очди.

Ҳайкал устидаги чойшаб туширилгач, шу ерда ҳозир бўлган юзлаб тошкентликлар, V Тошкент кинофестивалининг қатнашчилари ва меҳмонлари кўз ўнгида мағрур бош кўтариб турган шоирнинг тўққиз метрлик бронза қиёфаси намоён бўлади. Ҳайкал атрофидаги майдонча 16 метрлик бронза барельефли мармар девор билан ўралган, унда ўзбек халқининг тарихига оид воқеалар тасвирланган. Ҳайкални москвалик ҳайкалтарош Н. Феодоридис билан тошкентлик архитектор, СССР Давлат мукофотининг лауреати С. Одилов ижод этганлар.

Ажойиб инсонпарвар шоир, революция, халқлар дўстлиги ва қардошлиги ғояларининг куйчиси Ҳамза ўзининг бутун қалб қўри ва истеъдодини янги турмуш тантанаси ишига бағишлади. Шоирнинг асарлари бутун Совет Иттифоқида ва чет элларда ҳам машҳур. Митингда сўзга чиққан Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Яшин, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси А. Девятова, Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг студенти Д. Жалолова, фестиваль меҳмонлари — Германия Демократик Республикасидан келган профессор А. Виникинг, гамбиялик ёзувчи-драматург Д. Сэнди шу ҳақда гапирдилар. Нотиқлар КПССнинг доно сиёсати, совет кишиларининг мустаҳкамланиб бораётган дўстлиги ва қардошлиги Советлар мамлакати халқлари эришаётган барча муваффақиятларнинг асоси эканлигини таъкидладилар.

Ҳайкал пойига гуллар қўйилди.

[ЎзТАГ].

ҲАМИША ХАЛҚ БИЛАН БИРГА

Марказий телевидение 23 май куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига қилган сафарига бағишланган ҳужжатли фильмни кўрсатди.

Бу ҳужжатли фильмда Леонид Ильичнинг Новосибирск, Хабаровск, Владивосток, Комсомольск-Амур ва бошқа шаҳарларда меҳнаткашлар билан партия ҳамда халқ бузилмас бирлигининг ёрқин намойишига айланиб кетган қизғин, самимий учрашувлари тасвирланган. Кинокадрлар ўртоқ Л. И. Брежнев Қизил Байроқ орденли Тинч океан флотида бўлганлигини, унинг «Адмирал Сенявин» крейсерида нутқ сўзлаганлигини кўрсатади.

«Ҳамиша халқ билан бирга» фильмида КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида берилган йўл-йўриқлари ва тавсиялари асосида халқ хўжалигининг барча тармоқлари меҳнаткашлари олдида турган вазифалар партия активларида, меҳнат коллективларининг йиғилишларида нақадар чуқур, ишчанлик руҳида муҳокама этилаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

(ТАСС мухбири).

«КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Брежневнинг Тошкентдаги бешинчи халқаро кинофестиваль иштирокчилари ва меҳмонларига йўллаган табрикномаси Лениннинг, кино — санъатнинг энг муҳим тури, деб берган баҳоси бугун ҳам актуаллигича қолганлигини яққол кўрсатмоқда. Бу баҳо мамлакатингизда кинематография ни ривожлантиришнинг негизи бўлиб хизмат қилмоқда». Японийлик машҳур киношунос, ана шу мамлакат тараққийпарвар кинематографиячилари уюшмасининг актив арбоби Кадзуо Ямада УзТАГ мухбири билан қилган суҳбатида шундай деди. К. Ямада Тошкент кинофестивалларида бундан илгари ҳам бир неча марта қатнашган, турли кинокўриклар ва конкурсларда иштирок этган.

Фестиваль программаси ғоят бойдир. Тошкент киноанжумани иштирокчилари тақдим этган фильмларнинг кўриклари бошланди. Бу кўрикни бошлаб бериш ҳуқуқига фестиваль соҳиблари мушарраф бўлдилар. Ўзбекистон кинематографиячилари биринчи бўлиб ўз асарлари — «Паранжи» деган ҳужжатли лентани кўрсатдилар. СССР халқ артисти М. Каюмов суратга олган бу фильм Совет Шарқида хотин-қизларнинг озодликка чиқарилиши тўғрисида, янги ҳаёт қурилишида хотин-қизларнинг ўрни тўғрисида ҳикоя қилади. Шунингдек «Ўзбекфильм» Югославия кино усталари билан ҳамкорликда яратган «Муҳаббат ва ғазаб» бадиий фильми ҳам кўрсатилди. Бу фильм озодлик учун кураш олов-оташларида вужудга келиб, тобланган интернационал дўстлик мавзусини очиб беради.

V ТОШКЕНТ КИНОФЕСТИВАЛИ

ДЎСТЛАР ҚЎЛ ОЛИШУВИ

— Қойилмиз! — ироқлик кинорежиссёр Али Зиёвуддин бу асарга ана шундай деб баҳо берди. — Фильм ғоявий мазмунининг чуқурлиги билан, айни пайтда бадиий жиҳатдан чинакам юксак даражаси билан ажралиб туради. Бу — кино санъати халққа мансуб бўлганлигида нақадар юксакликларга эришиши мумкинлигининг ажойиб намунасидир.

Кинофестиваль иштирокчилари ва меҳмонлари 24 май кунининг биринчи ярмидаги вақтларини Тошкент билан танишишга бағишладилар. Улар Ўзбекистон пойтахтининг хушманзара жойларини кўздан кечирдилар, Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар, В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиали ва Халқлар дўстлиги музейида бўлдилар, шаҳардаги бошқа музейларни бориб кўрдилар. Турли мамлакатлардан келган кинематографиячилар республиканинг тарихи ва бугунги ҳаёти билан, унинг экономикаси ва маданиятининг ривожланиши билан астойдил қизиқмоқдалар.

Тошкент Санъат саройида куннинг иккинчи ярмида бешинчи халқаро кинофестиваль программасига биноан бадиий ва ҳужжатли фильмлар кўрсатиш давом эттирилди. Марокаш, Монголия, Туркия, Япония, Янги Зеландия ва бошқа хорижий мамлакатларнинг, шунингдек Совет Тожикистонининг кинематографиячилари ўз асарларини кўрсатдилар.

А. БАРАНОВ,
О. ОСИПОВ.
УзТАГ мухбирлари.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Жаҳон демократик хотин-қизлар федерациясининг фахрий вице-президенти, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Ортенсия де Альенде бошчилигидаги ана шу ташкилот кенгаши сессияси қатнашчиларидан бир группаси тўрт кун давомида Ўзбекистон ҳаёти билан танишди.

Меҳмонлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг ходимлари билан «Ўзбекистонда хотин-қизлар масаласининг ҳал этилиши ва хотин-қизларнинг аҳволи» мавзуида суҳбатлашдилар. Чет мамлакатлар хотин-қизлар ташкилотларининг вакиллари В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида, республика пойтахтидаги бир қанча корхоналарда, болалар боғчаларида, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида бўлдилар.

[ЎзТАГ].

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ЎТ ЎРИМИНИ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК

Биринчи беда ўримини барвақт ўтказган илғор хўжаликларнинг бедапоялари яна кўм-кўк майсалар билан қопланди. Чорва озуқаси ҳамма жойда гуркираб ўсмоқда. Иккинчи беда ўрими яқинлашаётир. Кўпгина область ва районларда чорва озуқаси жамғариш қизғин бормоқда. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида ҳам ўт ўрими авж олиб кетди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг яқинда матбуотда эълон қилинган «1978 йилда ем-хашак етиштириш ва тайёрлашни анча кўпайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида таъкидлаб ўтилганидек, суғориладиган майдонлардаги озуқа экинларини ва табиий ўтларни қисқа муддат ичида сира нобуд қилмасдан ўриб-йиғиб олиш, ҳар бир колхоз ва совхозда зарур озуқа запасини вужудга келтириш умумдавлат аҳамиятига эга бўлган муҳим вазифалардан биридир.

Энг муҳими ҳозир қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини ўт ўримига тўлиқроқ сафарбар қилишдан иборат. Техникадан қанчалик унумли фойдаланилса, механизаторларнинг, озуқа жамғаришда ишлаётган бошқа ходимларнинг иши пухта ташкил қилинса, кўплаб сифатли озуқа, жумладан сенаж бостирилса, чорвачилик учун шунчалик мустаҳкам озуқа базаси барпо қилинади.

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб, 1978 йилда чорва молларини ва паррандаларни сифатли ва хилма-хил озуқа билан мўл-кўл таъминлашга аҳд қилдилар. Республика бўйича ҳаммаси бўлиб 8 миллион тонна дағал хашак, шу жумладан 2,2 миллион тонна сенаж, 158,8 минг тонна витаминли ўт уни ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Ҳозир ҳар бир колхоз ва совхоз ўз чорваси учун мустаҳкам озуқа базаси яратиш имкониятига эгадир. Бунинг учун ғанимат фурсатлардан тўлиқ фойдаланиб, ғайрат билан ишлаш керак. Қашқадарё, Самарқанд, Тошкент ва бошқа бир қатор областларнинг кўпгина районларида ўтлар гуркираб ўсмоқда. Жуда кўп район ва хўжаликлар 2—3 йиллик озуқа жамғариш учун курашиб, биринчи беда ўримини 5—7 кун ичида тугалладилар. Табиий пичан жамғаришни қизғин ўтказмоқдалар.

Шу билан бирга, пичан ўримининг биринчи ҳафтаси шуни кўрсатмоқдаки, ҳали бу иш ҳамма жойда қизғин бошланмаган. Тошкент, Бухоро, Фарғона, Жиззах областларида табиий ўт ўрими ва пичан жамғариш суръати паст.

Қуйида Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг дағал хашак жамғариш юзасидан маълумотлари берилди (процент ҳисобида).

Областлар	топшириққа нисбатан процент ҳисобида	ўтган ҳафтадаги ўсиш: минг тонна ҳисобида	ўтган ҳафтадаги ўсиш: процент ҳисобида
ҚҚАССР	0.1	0.6	0.1
Андижон	30,2	75.4	16,8
Бухоро	9.3	28.4	3,0
Жиззах	10,5	38.4	6.4
Қашқадарё	19.9	85.3	8.5
Наманган	24,0	28.7	5.8
Самарқанд	17.8	134.5	13.5
Сурхондарё	22,7	47.4	5.2
Сирдарё	18.8	36.9	12,3
Тошкент	4,0	19.4	2,2
Фарғона	10.9	21.7	3.6
Хоразм	8.2	17,5	7.0
Республика бўйича:	14,6	534.2	6,7

Республика бўйича 842,7 минг тонна сенаж бостирилди. Бу йиллик планга нисбатан 46,9 процентни ташкил этади. Зомин, Янгиқўрғон, Қўшработ, Шўрчи районларининг хўжаликлари беда ўримига эрта киришиб, бу ишни пухта ташкил қилиб, сенаж бостириш йиллик планларини бажариб қўйдилар ва сифатли озуқа жамғаришни давом эттирмоқдалар.

Аммо кўпгина районларда, жумладан Қўрғонтепа, Марҳамат, Оқолтин, Ворошилов, Ильич, Оҳангарон, Орджоникидзе, Ғалаба, Бўстонлиқ, Коммунистик, Чиноз, Олтиариқ, Бувайда, Тошлоқ, Фрунзе ва бошқа бир қатор районларда ҳанузгача биринчи беда ўрими тугалланмаган.

Бухоро, Ғиждувон, Конимех, Шофиркон, Фориш, Ғаллаорол, Усмон Юсупов, Задарё, Поп, Булунғур, Нурота, Советобод, Ургут, Денов, Термиз, Шеробод, Пискент, Урта Чирчиқ, Янгийўл, Охунбобоев, Киров, Риштон, Ўзбекистон, Фарғона ва бошқа бир қатор районларда озуқа жамғариш суръати ниҳоятда суст. Кўпгина районлар ҳанузгача витаминли ўт уни, донадор озуқа ишлаб чиқаришга киришмаган. Андижон, Қашқадарё, Хоразм, Самарқанд ва Тошкент областларида деярли барча АВМ ва ОГМ агрегатлари ишга туширилмаган. Бунинг сабаби нимада? Техникадан унумли фойдаланмаслик, машина ва агрегатларнинг тез-тез тўхтаб қолиши ишга ҳалал беряпти. Пичан ўримида ишни ташкил қилишда ҳам камчиликлар бор. Колхоз ва совхозларнинг, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари ўрим техникаси, транспорт воситалари иши устидан назоратни кучайтиришлари, озуқа тайёрлаш бригадаларининг ишини кучайтиришлари керак. Машина паркидан тўлиқ фойдаланиш учун, озуқа жамғаришни янада кучайтириш мақсадида меҳнат унумдорлигини ошириш учун барча имкониятларни ишга солиш зарур. Беда ўримини тезлаштириш, ҳар 25—30 кундан кейин қайта ўримни бошлаш, ҳамма жойда табиий ўтларни қисқа муддат ичида ўриб-йиғиб олиш — шу куннинг жанговар вазифасидир.

Озуқа жамғаришни тезлаштириш, унинг сифатли бўлишини таъминлаш, механизаторлар, озуқа жамғаришда ишлаётган бошқа ишчиларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш қишлоқ партия ташкилотларининг алоҳида ғамхўрлигида бўлиши зарур. Бунинг учун шанбаликлар уюштириш, дам олиш кунларидан фойдаланиш, бу ишга ярокли аҳолини кўпроқ жалб этиш, оталиқдаги корхона ва муассасалар ёрдамидан кенгроқ фойдаланиш даркор.

Бу йилги шароитда юксак ташкилотчилик озуқа жамғаришда айниқса муҳимдир. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари бу ишни қатъий назорат остига олишлари керак. Ҳар бир колхоз ва совхозда маҳаллий шароитларни ҳисобга олиб, барча резервларни ишга солиб, пичан, сенаж, ўт уни тайёрлаш юзасидан олинган мажбуриятларни ошириб бажариш тадбирлари кўрилсин. Вазифа шундан иборатки, жамоат чорвачилигини зарур ва сифатли озуқа билан мўл-кўл таъминлайлик.

Чорвачилигимизнинг келгусида ривожланиши бугунги муваффақиятли ишимизга боғлиқ. Ҳар бир фермани етарли озуқа билан таъминлаш бу муҳим ва зарбдор тармоқни янада ривожлантиришга мустаҳкам замин яратади.

24,5 МИНГ ТОННА ПИЛЛА УЧУН

Пахтачи райони пиллакорлари Самарқанд областида биринчи бўлиб йиллик пилла тайёрлаш планини бажардилар, 2800 қути курт уруғининг ҳар қутисидан 90 килограммдан «кумуш тола» олинди. Шу кунгача тайёрлов пунктига пландаги 218 тонна ўрнига 230 тонна юқори сорт пилла топширилди. Яна 20 тонна пилла тайёрлаб, ялпи миқдорни 250 тоннага етказиш учун мусобақа кучайтирилмоқда.

Охунбобоев номли колхоз бўйича ҳар қутисидан 100 килограммдан, Карл Маркс номли, «Самарқанд» колхозларида 95 килограммдан хирмон кўтарилди. Охунбобоев номли колхознинг Тошбиби Қаландарова бошлиқ звеноси 150 килограммдан ҳосил олиб, рекорд кўрсаткичга эришди. Районда пилла тайёрлаш қизғин давом эттирилмоқда.

* * *

НАМАНГАН («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди тарихий қарорларини ҳаётга изчиллик билан татбиқ этиб бораётган Учқўрғон райони пиллакорлари улкан ғалабани қўлга киритдилар. 3500 қути ипак қурти уруғини юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилган район пиллакорлари пландаги 215,1 тонна ўрнига 217,6 тонна пилла топширдилар.

Учқўрғонлик азамат пиллакорлар ўз имкониятларини чамалаб чиқиб, она-Ватанга яна 40 тонна «кумуш тола» етказиб беришга қарор қилдилар. Районда пилла тайёрлаш ва қабул пунктларига топшириш уюшқоқлик билан ўтказилаётир.

САНЪАТ ВА МЕҲНАТ ИТТИФОҚИ

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

Совет давлатининг бутун шонли тарихи мобайнида Коммунистик партия меҳнаткашларнинг маънавий савиясини ўстиришга, уларни жаҳон социалистик маданияти ва санъатидан баҳраманд этишга алоҳида эътибор бериб келмоқда. В. И. Ленин оммани социалистик қурилишга кенг равишда жалб этиш вазифасини унинг маданий савиясини ошириш билан бирга ҳал этиш лозимлигини алоҳида таъкидлаган эди. Маънавий маданият соҳасида сифат жиҳатидан мутлақо янги бўлган босқичга изчил равишда ўтиш тегишли иқтисодий сиёсатни амалга ошириш билан бевосита боғлиқ равишда ҳал қилиб келинаётганлигининг боиси ана шунда.

Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида замондошларимизнинг маданий бойликларни билишга, жаҳон маданияти дурдоналаридан баҳраманд бўлишга интилиши социалистик турмуш тарзимизнинг таркибий қисмига айланди. Совет санъати омма ҳаётининг ифодачиси бўлиб, омманинг маданий ва маънавий камолотида муҳим ўрин тутмоқда. Инсон, унинг фикри ва идроки, ғоявий ва маънавий эътиқоди, унинг тақдири санъатимизнинг бош объектига айланди. Айни вақтда у ўз билими ва маданий даражасини оширишга интилиб, санъат ривожига ҳам тегишли таъсир кўрсатмоқда. «Санъатни ҳаётий билимлар билан бойитишдан иборат жонли жараён давом этмоқда ва иккинчи томондан, кўп миллионли меҳнаткашлар оммаси маданият хазиналаридан тобора кўпроқ баҳраманд бўлмоқда», —деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев партия Марказий Комитетининг КПСС XXV съездига ҳисобот докладида. Бу жараён, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги фарқнинг тугаб бориш жараёни ўсиб, давримиз анъанасига айланиб бормоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ижодий ташкилотларнинг саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, колхозлар, совхозлар, ўқув юртлари ва ҳарбий қисмларнинг коллективлари билан ўзаро алоқаси ва ҳамкорлигини кучайтириш юзасидан конкурс ўтказишга оид тадбирларни маъқуллади. Ҳозирги пайтда меҳнат коллективлари, касаба союзларининг маданий-оқартув муассасалари, республикамизнинг барча ижодий союзлари ва муассасалари, Туркистон ҳарбий округи қисмлари бу конкурсда фаол қатнашмоқдалар. Социалистик маданият ва санъатнинг меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, маънавий ва эстетик тарбиялашдаги ролини янада ошириш, партия ва ҳукумат қарорларини пропаганда қилиш, ижодий зиёлиларни кўп миллатли совет адабиёти ва санъати ютуқларини кенг пропаганда қилишга жалб этиш, ҳамкорликнинг янада самарали янги-янги формаларини ишлаб чиқиш конкурснинг асосий вазифасидир. Конкурс доирасида ижодий союзлар ва муассасалар билан меҳнат коллективлари ўртасида шартномалар имзоланмоқда. Бир томондан, улар маданият ва санъат ходимларининг жойлардаги ижодий ҳисоботларини кўзда тутса, иккинчи томондан меҳнаткашларни спектаклларни кўриш, бадиий Советларда адабиёт ва санъат асарларини муҳокама қилишга жалб этиш, маданият муассасаларини техникавий жиҳозлаш ишида ёрдам кўрсатишни кучайтиришга хизмат қилмоқда. Айни вақтда у омманинг ижтимоий-сиёсий ва меҳнат активлигини кучайтирмоқда.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент тўқимачилик комбинати, электрон-техника заводи, Ўзбекистон ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмалар комбинати, Самарқанд суперфосфат, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводлари, «Ўзбекшахтострой» тресты, бир қатор колхозлар ва совхозларнинг меҳнат коллективлари билан ижодий муассасалар ҳамкорлиги мустаҳкамланиб бормоқда. К. Станиславский номли Қорақалпоғистон Давлат музикали драма ва комедия театри билан Нукус полиграфия комбинати, Ўзбекистон Композиторлар союзи билан «Ўзбекшахтострой» тресты ўртасидаги шартномаларнинг изчил амалга оширилиши социалистик мусобақани ривожлантиришда, ғоявий-сиёсий ва маданий хизматни кучайтиришда ишлаб чиқариш ва ижодий коллективлар имкониятларини кенгайтиришга хизмат қилмоқда. Санъат арбоблари билан қишлоқ меҳнаткашларининг ҳамкорлиги мустаҳкамланиб бораётир. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг қишлоқ аҳолисига маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги қарори муносабати билан бу ишлар айниқса кенг миқёс ва чуқур мазмун касб этди.

Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик театри артистлари «Октябрь 40 йиллиги» колхози аъзолари билан, Нукус театри Жданов номли совхоз меҳнаткашлари билан, Охунбобоев номли ёш томошабинлар театри Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз билан, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи ижодий коллективи Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози билан муттасил алоқада иш олиб бормоқдалар. Ўзбекистон театр жамиятининг Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози, «Саодат» журнали редакциясининг Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози билан алоқалари ҳам қизғин давом этаётир. Қишлоқ меҳнаткашларининг маданий савиясини ошириш, уларни адабиёт ва санъат дурдоналаридан баҳраманд этишни кенг қулоч ёйдириш кўзда тутилган бундай ишларга оид яна кўпгина мисоллар келтириш мумкин.

Қишлоқда маданий-оталиқ иши бўйича республика комиссияси самарали иш олиб бораётир. Унга СССР халқ артисти С. Эшонтўраева раҳбарлик қилмоқда. Санъаткорлар билан қишлоқ меҳнаткашларининг ана шундай ҳамкорлиги мобайнида қишлоқда 3,5 мингдан зиёд концерт ва ижодий ҳисоботлар билан чиқилди, СССР халқ артистлари Ҳ. Носирова, Б. Қориева. Ўзбекистон ССР халқ артистлари Ё. Аҳмедов, З. Болтаева ва бошқалар билан учрашувлар ўтказилди. Бадиий ҳаваскорлик коллективларига амалий машғулотлар ўтказишда ёрдам кўрсатилди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси санъатни оммалаштиришгагина эмас, балки адабиёт ва санъатнинг ўзини ҳам давр проблемалари ва реализм билан бойитишга ёрдам бермоқда.

Кўп йиллардан буён Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси маданият саройида М. Горький номли давлат драма театрининг филиали ишлаб турибди. Шу муддат ичида 25 спектакль саҳналаштирилди. «Мукофот» спектаклининг премьераси шу ерда илк бор кўрсатилди. Спектакль тугагач, ишлаб чиқариш илғорлари ва жамоат ташкилотларининг вакиллари уни қизғин муҳокама қилдилар, актёрларнинг ижрочилик маҳорати ҳақида тўлқинланиб гапирдилар, спектаклда кўтарилган масалаларнинг ғоят актуаллигини алоҳида таъкидладилар. Ҳамза номли театр актёрлари В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия комбинатида тез-тез меҳмон бўлиб туришади. Улар металлургларга «Келинлар қўзғолони» спектаклини намойиш қилишди. Корхона цехларида актёрлар билан учрашувлар бўлиб ўтди.

Кўпгина малакали санъаткорлар ва маданият ходимлари корхоналар, ташкилотлар ва ҳарбий қисмлар бадиий ҳаваскорлик коллективларига раҳбарлик қилмоқдалар. Ўзбекистон ССР халқ артисти О. Шомуратова Чимбой халқ театрида, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Л. Колесников Офицерлар уйи ҳузуридаги халқ театрида самарали иш олиб бормоқдалар. Театр коллективларининг кундалик ҳаётида совет ва чет эл музика санъатини пропаганда қилишга катта эътибор берилмоқда. Меҳнат коллективларида музика тарихи ва назарияси, уни ривожлантиришнинг асосий йўналишларига бағишланган суҳбатлар ўтказилмоқда. Қарши чўлқуварлари Алишер Навоий номли театр санъаткорларининг СССР халқ артисти Ҳ. Носирова раҳбарлигидаги бригадаси чиқишларини мамнуният билан эслайдилар. Уларга намойиш қилинган классик рақслар, дилрабо куй ва қўшиқлар чўлқуварларни янги меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда. Ўзбекистон Ёзувчилар ва Композиторлар союзлари, республика кинематографлари «ЧарвакГЭСстрой», Туямўйин гидроузели, Газли, Тахиатош ГЭСи қурувчилари билан мунтазам мулоқатда бўлмоқдалар.

Санъат ва меҳнатнинг ўзаро алоқасини мустаҳкамлашда касаба союз ташкилотларининг фаолияти муҳим ўрин тутаётир. Ўтган йилнинг ўзида касаба союз ташкилотлари 18600 дан зиёд лекция, китобхонлар конференциялари, шеърхонлик кечалари ўтказдилар.

Конкурснинг боришини умумлаштириш ва таҳлил этиш шуни кўрсатмоқдаки, ижодий ташкилотлар ва ишлаб чиқариш коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 108 йиллигини нишонлашга фаол тайёргарлик кўрдилар. Алишер Навоий номли Академик Катта опера ва балет театрининг 150 дан ортиқ артистлари Октябрь революцияси номли заводда ўтган коммунистик шанбаликда фаол қатнашдилар. Хор қатнашчилари, симфоник оркестр ижрочилари, етакчи артистлар бу ерда меҳнат қилдилар. Шанбалик ишчи ва хизматчиларга катта концерт қўйиб бериш билан якунланди.

Албатта, ҳали эришилган муваффақиятлар билан кифояланa олмаймиз. Конкурсни ўтказиш баъзи жойларда ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Омманинг ғоявий-сиёсий ва маънавий савиясини оширишда, совет санъатини социалистик реализм билан бойитишда санъат ва меҳнатнинг ҳамкорлигига етарли аҳамият бермаётган ташкилотлар ҳам йўқ эмас. КПСС Марказий Комитетининг бадиий ҳаваскорлик ҳаракатини янада ривожлантириш тўғрисидаги қарори муносабати билан республика касаба союз ташкилотлари, зиёлилар олдида янада муҳим вазифалар турибди. Омманинг гармоник камолоти коммунистик жамият маданиятини юзага келтиришнинг муҳим шартидир. Коммунизм сари дадил боришимизда бадиий ижодиёт, санъат меҳнатнинг мазмунини, замондошимиз турмуши ва қиёфасини тобора гўзаллаштира боради. Шуни ҳисобга олиб, республика касаба союз ташкилотлари санъат ва меҳнат иттифоқини муттасил мустаҳкамлайверадилар.

Н. МАҲМУДОВА,
Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси.

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

Редакция почтасидан

Кеча «Совет Ўзбекистони» почтаси газетхонлардан 73 та хат ва 5 та фотосурат олди. Улардан энг муҳим масалалар хусусида ва қизиқарли мавзуда ёзилганлари танлаб олиниб, газетада босиш учун тайёрланмоқда. Хат муаллифларининг бир қисми ишлаб чиқариш илғорлари, турли янгиликлар ҳақида ҳамда жойларда рўй бераётган баъзи камчиликлар тўғрисида маълум қилишган. Қуйида ана шундай хабарлардан айримлари билан танишасиз.

БИР КОЛХОЗ ҚУРИЛИШЛАРИ

Охунбобоев районидаги Киров номли колхоз қишлоқларида йилдан-йилга кўплаб турар-жой ва жамоат бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилмоқда. Бу йил колхозда яна бир муҳташам бино — 320 ўринли мактаб биноси қурилиши бошлаб юборилди. 182 минг сўм маблағ эвазига бунёд этилаётган бу бинони область колхозлараро қурилиш трестининг К. Сирожиддинов бошлиқ бунёдкорлари қуряптилар. Мактабни янги ўқув йили арафасида фойдаланишга топшириш кўзда тутилган.

Колхоз қурувчилари кучи билан эса нефть маҳсулотлари базаси қурилмоқда. Бу объект учун 36 минг сўм маблағ ажратилган. Колхозда ҳаммом ва 2 та дала шийпони қурилиши ҳам ниҳоясига етай, деб қолди.

А. МАДРАҲИМОВ,
Фарғона области.

БЎЛАЖАК МЕХАНИЗАТОРЛАР

Ульянов районидаги Дзержинский номли совхоз марказида очилган механизаторлар тайёрлаш олти ойлик курсида 31 нафар қиз таълим олмоқда. Бўлажак механизаторларга Очил Давронов, Чори Йўлдошев сингари тажрибали ўқитувчилар билим беришяпти. Улар машғулотларни кўргазмали қуроллар воситасида ўтаётганлиги туфайли Н. Қўзиева, Ш. Давронова, Н. Тангриева, З. Очилова, М. Эгамбердиева, М. Ёрқулова сингари турсунойчи қизлар чопиқ ва ҳайдов тракторларини бошқариш маҳоратини пухта эгаллашяпти.

Бундай курслар райондаги «Қашқадарё», «III Интернационал», «Партия XX съезди» совхозларида ҳам иш бошлади.

Пахта йиғим-теримига қадар район хўжаликларида 1200 нафар механизатор тайёрланади. Курсларни битириб чиққан қизлар илк марта пахта йиғим-теримида қатнашадилар.

Ж. ЮСУПОВ,
Қашқадарё области.

ЯНГИ ШИФОХОНА

Самарқанд район Комсомол қишлоқ Совети территориясида яна бир замонавий медицина пункти қурилиб, ишга туширилди. У Юқориқишлоқ, Ровот, Бекат, Каримқул, Сойқишлоқ каби қишлоқлар ва Зарафшон ўрмон хўжалиги меҳнаткашлари учун хизмат қилади. Пункт замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган.

Э. СУЯРОВ,
Самарқанд области.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ЙЎЛ АЗОБИ

Йўл азобини йўловчилар биларкан. «Ўсмат — Булунғур», «Ўсмат — «Бўрон», «Жиззах — Гулбулоқ» ва «Муғол — Рассвет» маршрутлари бўйича қатнайдиган автобусларга чиққан йўловчиларнинг асаблари ишдан чиқади. Чунки бу автобуслар Бахмал райони территориясидан ўтаётганда ҳар қадамда бир сакрайдиган одати бор. Автобуснинг ичи чанг-тупроққа тўлиб қолади. Ўтирган йўловчиларни гоҳ у томонга, гоҳ бу томонга сакратади. Нега десангиз, йўллар ўйдим-чуқур, асфальти кўчиб кетган. Ана шу аросатда қолган йўлларни тузатишга Бахмал район йўл қурилиш-ремонт бошқармаси ҳар йили бел боғлаб киришади-ю, ниҳоясига етказмай, жуфтакни ростлаб қолади.

Маълумки, ўнинчи беш йиллик самарадорлик ва сифат беш йиллигидир. Лекин шунга қарамасдан, йўлсозлар қураётган ёки ремонт қилаётган йўлларда мутлақо сифат йўқ. Улар ётқизган асфальт олти ой ўтмасдан кўчиб кетиб, йўлларда чуқурлар ҳосил бўлади. Афтидан йўлсозлар сифат масаласини унутиб қўйишганга ўхшайди.

Йўлларнинг ёмонлигидан маршрутларда қатнаётган автобуслар, хўжаликлар, ташкилотлар ва муассасаларнинг автомашиналари ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг турли қисмлари тез ишдан чиқиб қолаётир. Афтидан, Бахмал район йўл қурилиш-ремонт бошқармаси бошлиғи Салоҳиддин Қирғизбоев бу йўллардан юрмаса керак-да! Бўлмаса, бу йўлларни ўз ҳолига ташлаб қўймаган бўларди.

Э. СУВОНОВ,
Жиззах области.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан тошкентлик **А. Маликов, Ҳ. Норқулов, С. Абдуллаев, Ш. Ниёзов**, фарғоналик **А. Арслонов, Е. Каримов, С. Султонов, М. Жиянов**, хоразмлик **О. Раҳимов**, бухоролик **К. Шодиев, Р. Эшонқулов, И. Салимов, А. Бозоров**, андижонлик **О. Нуриддинов, Ш. Юнусов**, сирдарёлик **Т. Тўраев, С. Жамолов**, қашқадарёлик **А. Амирқулов** ва бошқалар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

МАОРИФИМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

ИБРАТЛИ УМР

У вазмин қадам ташлаб минбарга чиқди. Кўз қири саҳна тўрига тушди. Бу ерда «70» рақами порлаб турарди. Йиғилганларга миннатдорчилик билдирди.

— Бу ерда мени жуда мақтаб юборишди, — деди у кулимсираб, — одатда юбилей пайтида шундай қилишади. Халқимга хизмат қилишдан бахтиёрман!

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, халқ маорифи аълочиси Санжар Эргашев туғилган куннинг 70 йиллигига бағишланган тантанали кеча ана шундай ҳаяжонли ўтди.

Санжар Эргашев... Умрининг 53 йилини бола тарбиясига, халқ маорифи ишига сарфлаган, қатъий эътиқод ва ўз касбига ихлос билан яшайдиган педагог у! Етмиш ёшга кирган бўлса ҳам, ҳамон Андижон шаҳридаги 43-ўрта мактабда ишлаяпти. Санжар Эргашевични каттадан-кичик ҳурмат қилади. Унинг ҳаёт йўли ёшлар учун ибратлидир.

1925 йил. Навқирон йигит Қўқон педагогика билим юртида ўқиди. Машҳур математик Т. Н. Қори-Ниёзийдан сабоқ олди. Ёш бўлса ҳам зеҳни ўткир, математика «тилсим»ларини ечишга уста эди. Қори-Ниёзий унинг қобилиятига катта баҳо берганди: «Менинг энг яхши шогирдларим қаторига яна бир киши қўшилди. У математика фанига ишқи баланд Санжар Эргашевдир».

Ёш йигит 1926 йили техникумни муваффақият билан битириб, Шаҳрихонга йўлланма олди. Ўша маҳаллдаги қийинчиликларни ҳозир тасаввур қилиш мушкул! Педагог ҳам ташкилотчи, ҳам тарбиячи, ҳам жангчи эди. У пайтларда кишилар илмга ташна эдилар. Санжар Эргашев ана шундай оғир шароитда саводсизликни битириш мактабида ишлади. Янги турмуш сари қадам ташлаётган кишиларнинг, болаларнинг қўлига қалам тутқазиб, қурби етганча маърифат йўлига бошлади. Ер-сув ислоҳоти комиссиясининг аъзоси, комсомол ячейкасининг секретари, қишлоқ шўросининг активи, «Фарғона» газетасининг мухбири сифатида кўп ишлар қилди. Суронли йилларда ҳаётини хавф остида қолдириб, омма орасида тарғибот-ташвиқот ишларини олиб борди, саводсиз кишилар қалбига зиё сочишга интилди.

Санжар Эргашев алифбе курсини намунали ўқитгани учун ишчи-деҳқон ва қизил аскарлар вакиллари шўросининг Фарғона округ ижроия қўмитасининг «тақдир қоғози» билан мукофотланди.

1927 йил, октябрь. Ўзбекистон зиёлиларининг биринчи съезди очилди. Ёш педагог Санжар Эргашев съезд делегати эди. Бу катта анжуманда саводсизликни битириш бош вазифалардан бири қилиб қўйилди. У съезддан кўп нарса ўрганиб қайтди. Кишиларни меҳнатга, илм олишга даъват этишда янада фаолроқ иштирок эта бошлади.

У ўз касбини дил-дилдан севади, қадрлайди. Бошқаларни ҳам шунга даъват этади.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги 1953 йили Санжар Эргашевнинг математика фанини ўқитиш тажрибасини чуқур ўрганиб, уни бутун республикага ёйиш ҳақида буйруқ чиқаргани ҳаммага аён.

Ҳа, буларнинг ҳаммаси бугунги кунда тарих бўлиб қолди. Тиниб-тинчимас муаллим мактабда дарс беришга, марксизм-ленинизм асослари мактабида лекция ўқишга, илмий анжуманларда қатнашишга, шогирдлари даврасида бўлишга, қуйинги, барчасига улгуради, вақт топади.

Шогирдсиз устоз — мевасиз дарахтга ўхшайди. Санжар Эргашев ундайлардан эмас, кўплаб содиқ шогирдлар етиштирди. Уларнинг дилига одам ва олим бўлиш истагини солди. Унинг қўлида ўқиган кишиларнинг бири фан доктори, бири таниқли журналист, бири машҳур врач, педагог, бири райком котиби...

— Мен ҳам Санжар Эргашевнинг қўлида ўқиганман, — дейди Андижон пахтачилик институтининг доценти Камолхон Улуғхўжаев. — У моҳир педагог, меҳрибон тарбиячи. Менда олим бўлиш иштиёқини илк бор қадрдон ўқитувчим Санжар Эргашев уйғотган.

Бундай миннатдорчилик сўзларини Андижон пахтачилик институтининг ўқитувчиси Аҳмаджон Мамажонов, таниқли врач, медицина фанлари доктори Исмоилжон Ибодов, Санжар Эргашев ишлаётган мактабнинг директори Антон Акопович Сафаров ва бошқа ўнлаб ҳозирги куннинг ажойиб зиёлиларидан ҳам эшитиш мумкин. Улар ҳам бир вақтлар Санжар Эргашевдан ҳаёт дарсини олишган.

Санжар Эргашев тимсолида ажойиб инсонни кўрамиз. Бутун ҳаётини мактабга, Ватанга хизмат қилишга бағишлаган муаллим чиндан ҳам кишилар меҳрини қозонишга арзигулик ишлар қилди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«Космос-1010» учирилди

ТАСС АХБОРОТИ

1978 йил 23 майда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1010» учирилди.

Йўлдош ичига СССР халқ хўжалиги турли тармоқлари ҳамда халқаро ҳамкорлик манфаатлари йўлида ернинг табиий ресурслари тадқиқотини давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Тошкент трактор заводининг филиалида янги хил прицепларни кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Республикамиз колхоз ва совхозлари шу йилнинг ўзида пахтани қоп-қанорсиз ташишга мўлжалланган 2 мингта шундай прицеп оладилар. Суратда: завод слесари А. Цой ва назоратчи мастер М. Худалеева маҳсулот сифатини кўздан кечирмоқдалар.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ — ХАЛҚҚА

АЪЛО СИФАТ — ЭЛГА ҲУРМАТ

Серқуёш Ўзбекистонимиз саноат корхоналарида кенг истеъмол молларини ишлаб чиқариш кўпаймоқда. Маданий-маиший ва рўзғор асбобларини тайёрлаш сўнгги етти йил ичида икки баравардан кўпроқ, чинни идишлар — қарийб 4 марта ўсди. Бу йил 2 миллион квадрат-метрга яқин гилам маҳсулотлари олинади. Ваҳолонки, 1971 йилда улар бор-йўғи 250 минг квадрат-метр ҳажмида ишлаб чиқарилган эди, холос.

Қувончлиси шундаки, бундай маҳсулотларнинг хиллари кўпайиб, сифати яхшиланмоқда. Бунда оғир саноат ва машинасозлик корхоналарининг маълум ҳиссаси бор. Улар ўзларининг асосий маҳсулотларидан ташқари ички резерв ва имкониятлардан оқилона фойдаланиб, маданий-маиший ва рўзғор асбобларини ҳам тайёрлаб аҳолини хушнуд этишмоқда. Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Миконд», «Электробитприбор», Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш», Наманган машинасозлик заводлари сингари қатор корхоналарнинг кенг истеъмол моллари сербаланд дидли халқимизга маъқул ва манзурдир.

Дўкон пештахталарида молларнинг кўпаётганлиги шак-шубҳасиз. Бироқ, кенг истеъмол маҳсулотлари тайёрлашда ҳали кўпгина нуқсонлар, жиддий камчиликлар мавжудки, бундан кўз юмолмаймиз. Биз республика Сифат экранига материаллар тайёрлаш чоғида аҳолининг ёғоч қошиқ, розетка, лампочка, бўёқ чўткаси, ошиқ-мошиқ сингари оддий молларга ҳам талаби қондирилмаётганлигига гувоҳ бўлдик. Хўш, нега шундай?

Гап шундаки, айрим министрликлар ва идоралар аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини, уларга биринчи навбатда нималар зарурлигини чуқур ўрганмай туриб, қўл остиларидаги корхоналар учун план белгилайдилар. Баъзи бирлашма, завод ва фабрикалар раҳбарлари шуни рўкач қилиб, савдо ходимлари билан келишмай туриб, айрим турдаги кенг истеъмол буюмларини ишлаб чиқаришни ўзбошимчалик билан бутунлай тўхтатишмоқда ёки жуда оз миқдорда тайёрлашяпти. Бунга Қўқондаги «Электромаш», «Текстильмаш» заводларида дазмол, ошиқ-мошиқ, вешалка, шпингалет тайёрлашга чек қўйилганлиги ёрқин мисолдир.

Шу шаҳардаги «Большевик» газ аппаратлари ва ностандарт ускуналар заводида бўлганимизда икки хил сирланган лаган: гулдорлисини ва оддийсини кўрсатишди. Сўзсиз улар чиройли, бежирим. Шунинг учун улар севиб харид қилинмоқда. Корхонада бундан ташқари темир замбилғалтак ҳам тайёрланяпти. Уни кўргач, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ЗИЛ автомобилсозлари билан учрашувда: **«Баъзан шундай воқеалар ҳам бўладики, катта завод асосий маҳсулотни яхшилаб ишлаб чиқаради-ю, бироқ халқ истеъмол қиладиган маҳсулотларини ишлаб чиқаришга унчалик хафсала қилмайди. Хафсала қилган тақдирда ҳам бу маҳсулот баъзан истеъмолчиларга манзур бўлмайди»**, — деб айтган сўзларини эсладик. Негаки, бу корхона раҳбарлари замбилғалтакнинг таннархини арзонлатиш кетидан қувиб, уни «мендан кетгунча, эгасига етгунча» қабилида ясамоқдалар.

— Очиғини айтсам, — дейди баллон цехининг илғор электр пайвандчиси Б. Шарипов, — замбилғалтакнинг сифатидан мамнун эмасмиз. Оғир, зил-замбил, резинасиз чўян ғилдиракли, қоп-қора аравачанинг тупроқли жойларда, боғзор, полиззорларда қандай юришига ҳеч ақлим етмайди.

Завод бош инженери И. Г. Обльчак замбилғалтакнинг ярим тонна юк кўтара олиши билан мақтанди. Аввало, шунча юкни бу аравачада ташишга ҳеч кимда эҳтиёж йўқ. Иккинчидан, у кўполлиги, шакли-шамойили билан оғирни енгил қилиш ўрнига тақир-туқур овоз чиқариб, кишини ўзидан бездиради.

— Боғ ишлари қизиши билан одамлар темир белкурак қидириб юришибди. Шуни сизларнинг заводингизда тайёрласа бўлмайдими, — сўрадик корхона директори В. С. Богачукдан.

Директор барча хўжалик ходимлари сингари умуман кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, сифатини тобора яхшилашга қарши эмас. Лекин баҳона битта: асосий планни бажаришга хом ашё етишмай турганда бу вазифани қандай уддалаймиз?

Тўғри, материал, хом ашё, айниқса металл, пластмасса, полистирол, полиэтилен кам. Сифати ҳам унчалик эмас. Лекин ишга ижодий ёндашилган, чиқитлардан унумли фойдаланилган, резервлар собиткадамлик билан ҳаракатга келтирилаётган меҳнат коллективларида ажойиб натижаларга эришилаётгани ҳеч кимга сир эмас-ку! Масалан, Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташкенткабель» заводида деярли барча чиқитлар қайта ишланмоқда. Чустдаги миллий пичоқчилик заводи ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин. Фойдаланилмаётган резервлар «Большевик» заводида ҳам бор. Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги арафасида юқори ташкилотларнинг қийин-қистови билан корхона 5 мингта белкурак етказиб бергани шундан далолат бермайдими?!

Бундан бир неча йил муқаддам «Совет Ўзбекистони» газетаси Наманган мебель фабрикаси маҳсулотларининг сифати пастлигини танқид қилган эди. Бу орада корхона раҳбарлиги алмашди. Аммо ишда сезиларли ўзгариш бўлгани йўқ. Шу пайтгача мебелларга пардоз бериш сачратиб сепиш йўли билан бажарилаётгани кишини ажаблантиради. Фабрикада лаконалив линияли пардозлаш цехи қурилиши чўзилиб кетди. Чиқитнинг кўплиги, ундан оқилона фойдаланиш тўғрисида жиддийроқ ўйлаб кўрилмаяпти. Натижада наманганликлар вешалка, тахта ўқлоғи, чақич, сабзи тахта, белкурак, кетмон, болта дастаси, қозон қопқоғи каби энг оддий буюмларни ҳам неча километр наридан ташиб келтиришга мажбур бўлмоқдалар.

Бу, масаланинг бир томони, холос. Иккинчиси ва энг муҳими — маданий-маиший ва рўзғор асбобларининг сифати ҳозирги кун талабларига жавоб бермаяпти. Республикамиздаги фақат 3 та машинасозлик корхонасининг атиги ўнтагина кенг истеъмол маҳсулоти давлат Сифат белгисини олганлигини нима деб баҳолаш мумкин? Яқин-яқингача Тошкентда холодильниклар заводи бўларди. Корхона аввал «Восток», кейин «Оазис» маркали ярқсиз холодильниклари билан харидорларни бездириб қўйди. Аммо маҳсулотнинг сифатини, пишиқ-пухталигини, техник чидамлилигини, ташқи кўринишини яхшилаш тўғрисида айтарли қайғурмади. Охири заводни бекитишга мажбур бўлишди. Унинг ўрнида «Ташавтоматика» заводи ташкил этилиб, асосий буюмлардан ташқари ғилдиракчаларга таянувчи икки оёқли болалар велосипеди ишлаб чиқариш ҳам ўзлаштирилди. Хўш, нима деб ўйлайсиз: янги коллектив холодильник заводи сабоғидан хулоса чиқардими? Афсуски, дастлабки қадами, ҳа, дейишга асос бермаяпти. «Ҳурматли редакция, — ёзади газетхон М. Хакимжонова, — яқинда ўғлимга 20 сўмга «Ташавтоматика» заводида тайёрланган «157-У» артикулли велосипедни олиб берган эдик. Аммо болагинамнинг қувончи узоққа чўзилмади. Уч кунга бормаёқ занжири чиқиб кетди. Уни тортиб боғлаш учун икки марта орқа ғилдирагини бўшатган эдик, ўқнинг резбаси ейилиб қолди. Наҳотки, завод ходимлари маҳсулот сифатига шунчалик масъулиятсизлик билан қарашса?»

Текширишлар шуни кўрсатдики, жойлардаги айрим партия, совет, хўжалик органлари «А» группаси корхоналарида ишлаб чиқарилаётган кенг истеъмол буюмларининг сифатини яхшилаш, бунинг учун етарли шарт-шароитларни яратиш, меҳнат коллективлари раҳбарларининг топширилган иш учун масъулиятини ошириш, план интизомини мустаҳкамлаш, шартномаларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш масалалари билан атрофлича шуғулланмаяптилар. Хўжалик моллари билан савдо қилиш Фарғона областлараро базасида мана бу рақамларга дуч келдик. Шу йил 1 кварталда база Тошкент металлни қайта ишлаш бирлашмасидан 4 марта, жами 9 минг сўмликка яқин 6 мингта алюмин идиш-товоқ олди. Ҳайратланарлиси шундаки, уларнинг ҳаммаси брак бўлиб чиқди. Лекин бирлашма бошлиқлари, маҳсулотларингизнинг қай аҳволда эканлигини ўз кўзингиз билан бир кўриб кетсангиз, деган илтимосларга лом-мим демай, пинакларини ҳам бузишмади. Ё уялишганмикин? Эҳтимол шундайдир. Лекин сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқараётган ёлғиз улар эмас. Самарқанд чинни заводидан келган 6752 сўмлик маҳсулот ортилган бутун бошли контейнер, Жиззах пластмасса буюмлари заводининг 5214 сўмлик тарелка, нон ва мева солинадиган барча вазалари ҳам ярқсиз топилгани рост. Ангрен керамика заводининг унитази, болалар ваннаси, Марғилон чўян-қуюв заводининг алюмин чойнаги, Чирчиқ трансформатор заводининг ошхона табуреткаси ҳам харидорларга унчалик манзур бўлмаяпти.

Рейд пайтида яна бир нарса эътиборимизни жалб қилди. Маҳаллий халқ контроли комитетлари, давлат назорат лабораториялари, савдо инспекциялари оғир саноат ва машинасозлик корхоналарида тайёрланаётган кенг истеъмол буюмлари сифатини деярли текширишмайди, текширилган тақдирда ҳам меҳнаткашларнинг сигналларидан сўнггина бу ишга қўл урилган.

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш тадбирларини белгилаб берди. Бу тадбирлар ишлаб чиқаришга кенг татбиқ этилиши лозим. Эл ҳурматини соз меҳнат билангина қозониш мумкинлигини асло унутмайлик.

Э. ХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири;

М. САИДОВ,
республика радиоси махсус мухбири;

Р. ҲОШИМОВ,
СССР давлат Стандартлар комитети Ўзбекистон бошқармасининг ходими.

(«Республика Сифат экрани» материалларини бугун Ўзбекистон радиоси орқали соат 12 да эшитишингиз мумкин).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АҲОЛИСИНИ САБЗАВОТ ВА МЕВА БИЛАН МЎЛ-КЎЛ ТАЪМИНЛАЙМИЗ

Тошкент ва Оржоникидзе районларининг колхоз ҳамда совхозлари сабзавотчиликка ихтисослашган. Уларнинг коллективлари зиммасига Тошкент шаҳри аҳолисини сабзавот, картошка, мева ва узум билан таъминлаш вазифаси юклатилган. Улар ўз бурчларини муваффақиятли адо этмоқдалар, маҳсулот етиштириш ва тайёрлашни йил сайин кўпайтирмоқдалар. Қуйидаги материалларда шу ҳақда ҳикоя қилинади.

БУРЧГА САДОҚАТ

— Районимиз меҳнаткашлари, — деди мухбиримиз билан суҳбатда Тошкент район партия комитетининг биринчи секретари Юсуф Толипов, — қўшни Оржоникидзе райони меҳнаткашлари билан ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилмоқдалар. Сабзавоткорларимиз КПСС XXV съезди, партиямиз Марказий Комитетининг 1977 йилги декабрь Пленуми қарорларини амалга ошириш республикамиз пойтахти аҳолисини сабзавот, картошка, мева ва узум билан таъминлашни янада яхшилаш учун интилмоқдалар. Бу мусобақадошларимиз билан тузган социалистик мусобақа шартларида ҳам ўз ифодасини топган.

Шу нарса қувончлики, район хўжаликларида ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги тобора ошяпти, ҳар гектар ердан олинаётган ҳосил ва етиштирилаётган ялпи маҳсулот миқдори йил сайин кўпаймоқда. Бу давлатга борган сари кўпроқ маҳсулот топшириш, бинобарин Тошкент шаҳри аҳолисини сабзавот, картошка, мева ва узум билан таъминлашни яхшилаш имконини бераётир. Бунга мисол қилиб район колхоз ва совхозларининг ўтган йилги фаолиятини кўрсатиш мумкин. Бултур улар 3186 гектар майдонда сабзавот, шунингдек каттагина майдонда картошка, мева ва узум етиштирдилар. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 234 центнердан ортиқ сабзавот, 107 центнердан зиёд картошка олинди. Давлатга ҳаммаси бўлиб пландаги 73200 тонна ўрнига 88411 тонна сабзавот, 15600 тонна картошка, 8730 тонна мева ва узум топширилди.

— Районнинг муваффақиятига энг кўп ҳисса қўшган илғор хўжаликлар ҳақида қисқача гапириб берсангиз.

— Пахтачилик, ғаллачилик ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги бошқа тармоқлар сингари, сабзавотчиликнинг ҳам ўз машъаллари, мўл ҳосил усталари бор. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Турғун Мирзаев ва Ғуломмаҳмуд Абдуллаевлар колхоз ишлаб чиқаришининг моҳир ташкилотчилари, бой тажрибали устоз раҳбарлар сифатида фақат райондагина эмас, балки республикада донг таратишган. Ана шу уста ва кекса деҳқонлар бошчилик қилаётган «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» ва Карл Маркс номли колхозлар ҳар йилгидек, бултур ҳам Тошкент шаҳри аҳолисига пландагидан ташқари минглаб тонна маҳсулот етказиб берди.

Айни вақтда Навоий номли, Охунбобоев номли колхозлар ва бошқа бир қатор хўжаликларда ҳам сабзавот ва картошкадан мўл ҳосил олинди. Давлатга планга қўшимча равишда юзлаб тонна маҳсулот топширилди. Масалан, Навоий номли колхоз сабзавотнинг ҳосилдорлигини оширишда энг юқори кўрсаткичга эришди. Бу ерда 322 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 337 центнердан ҳосил олинди. Давлатга пландаги 7200 тонна ўрнига 11997 тонна сабзавот сотилди. Охунбобоев номли колхозда эса ҳар гектар ердан 300 центнердан сабзавот ва 126 центнердан картошка олинди. Колхоз аъзолари Тошкент шаҳри аҳолисига 10300 тонна сабзавот ва картошка, 850 тонна мева ва узум етказиб бердилар.

— Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, — деди сўзини давом эттириб ўртоқ Толипов, — илғор хўжаликларнинг коллективлари ва умуман район меҳнаткашлари ўтган йили эришилган муваффақиятлар билан қаноатланиб қолаётганлари йўқ. Улар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига жавобан бу йил ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги ва иш сифатини янада ошириш, ҳосилдорликни кўтариб, маҳсулот етиштириш ҳамда тайёрлашни ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайтиришга қарор қилдилар. Мисол учун, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози бу йил давлатга 19100 тонна, Охунбобоев номли колхоз 11900 тонна сабзавот, картошка, мева ва узум сотишни мўлжалламоқда. Район бўйича эса сабзавотнинг ҳосилдорлигини гектар бошига 240 центнерга, картошканинг ҳосилдорлигини 150 центнерга етказиш, ҳар гектар ердаги боғдан 85 центнердан мева ва токзордан 101 центнердан узум олиш ҳамда давлатга 101 минг тонна сабзавот ва картошка, 14 минг тонна мева ва узум топшириш мажбурияти олинди.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, район хўжаликларининг фермаларида бир неча минг бош қорамол, шу жумладан сигир, кўплаб парранда боқиляпти. Улардан мўл-кўл сут, тухум олиняпти, кўп миқдорда гўшт етиштириляпти. 1977 йили давлатга пландаги 7230 тонна ўрнига 8440 тонна сут, 544 тонна ўрнига 565 тонна гўшт, 425 минг ўрнига 800 минг дона тухум топширилди. Чорвадорларимиз ҳам бу йил моллар ва паррандалар сонини ўстириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш йўли билан маҳсулот етиштириш ва тайёрлашни анча кўпайтириш ҳақида сўз беришди. Улар бу йил ҳар бир сигирдан 3500 килограммдан сут, ҳар бир товуқдан 120 донадан тухум олиш, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазнини 425 килограммга етказишни назарда тутишяпти. Бу 10 минг тонна сут, 760 тонна гўшт, кўп миқдорда тухум етиштириш ва ана шу маҳсулотларни ўтган йилдагидан кўпроқ тайёрлаш имконини беради.

— Район партия комитети, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари ҳамда хўжалик раҳбарлари, — деди пировардида ўртоқ Толипов, — ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили учун олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг тўла-тўкис бажарилишини таъминлаш чораларини кўрмоқдалар. Районимиз меҳнаткашлари Тошкент шаҳри аҳолисини сабзавот, картошка, мева ва узум билан мўл-кўл таъминлашдан иборат ўз бурчларини садоқат билан адо этиш мақсадида далаларда, боғ ва токзорларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛАМИЗ

— Сабзавоткорларимиз ва соҳибкорларимиз, — деди Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари Ёқуб Пўлатов, — қўшни Тошкент райони меҳнаткашлари билан мусобақа боғлашган. Мусобақа ишлаб чиқаришни юксалтириш, унинг самарадорлигини оширишда катта роль ўйнамоқда. Ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини ошириш етиштирилаётган ва Тошкент шаҳри аҳолисига етказиб берилаётган маҳсулот миқдорини кўпайтиришнинг қудратли омили бўлаётир. Чунки районимиз деҳқонлари мусобақадошларимизнинг илғор иш тажрибасини, экинлардан мўл ҳосил етиштириш соҳасида қўллаётган ибратли усулларини ўрганмоқдалар ва ундан кенг фойдаланмоқдалар.

Район хўжаликларида катта майдонда сабзавот ва картошка етиштирилади. Уларнинг бағри кенг боғ ва токзорлари бор. Биргина «Қизил Ўзбекистон» колхозида ўтган йили 1275 гектар майдонга сабзавот, 220 гектар майдонга картошка экилгани, хўжаликнинг 662 гектар боғ ва токзори борлиги бунинг далилидир. 1977 йили колхозда 23390 тонна сабзавот, икки минг тоннадан кўпроқ картошка, кўп миқдорда мева ва узум етиштирилди. Давлатга 25 минг тоннадан кўпроқ маҳсулот сотилди.

Ёки «Маданият», Ленин номли ва «Правда» колхозларини, «Қибрай» совхозини олиб кўрайлик. Бу хўжаликларнинг ҳар бири давлатга пландагидан юзлаб тонна кўп сабзавот ва картошка, ўнлаб тонна кўп мева ва узум етказиб берди. «Қибрай» совхозида 234 гектар майдондаги боғнинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 161 центнердан — жами пландаги 2700 тонна ўрнига 3778 тонна мева олинди. Совхознинг Ўмри Улуғхўжаева бошлик бригадаси ҳар гектар боғдан 230 центнердан ҳосил олди ва 1100 тонна мева етиштирди. Бу, пландагидан 580 тонна кўпдир. «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Н. Жумабоев, «Коммунист» колхозининг К. Абдуллаева, «Октябрь» колхозининг М. Сопиов, «Маданият» колхозининг А. Исломов, «Правда» колхозининг А. Пўлатов, Ленин номли колхозининг Ш. Маҳкамов бошлик ва бошқа бригадаларда гектаридан 300-350 центнердан сабзавот, 140-150 центнердан картошка олинди.

Илғор хўжаликлар ва бригадаларнинг коллективлари пландагидан ташқари кўп миқдорда маҳсулот етиштирганликлари ҳамда давлатга топширганликлари туфайли район бўйича олинган юксак мажбуриятлар ошириб адо этилди. Районда ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 200 центнердан сабзавот, 90 центнердан зиёд картошка олинди. Давлатга пландаги 72700 тонна ўрнига 80352 тонна сабзавот етказиб берилди. 9000 тонна картошка тайёрланиб, бу соҳадаги топшириқ тўла адо этилди. Мева ва узум топшириш планлари ошириб бажарилди.

— Бу албатта қувончли, — деди сўзини давом эттириб ўртоқ Пўлатов. — Лекин йилнинг натижаси таҳлил қилинганида район хўжаликларида ҳали каттагина фойдаланилмаган резервлар борлиги маълум бўлди. Шу муносабат билан мен гапни яна «Қизил Ўзбекистон» колхозидан бошламоқчиман. Бу ерда ўтган йили ҳар гектар ердан 183 центнердан сабзавот олинди. Бу районда эришилган ўртача ҳосилдорликдан 17 центнер кам. Агар колхоз ҳосилдорликни 200 центнерга етказганида қўшимча равишда икки минг тоннадан зиёд маҳсулот олган бўларди. «Октябрь» колхозида эса 308 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 182,4 центнердан ҳосил олинди ва сабзавот етиштириш юзасидан белгиланган план бажарилмай қолди. «Дўрмон» совхозида 138 гектар майдондаги боғдан ҳаммаси бўлиб 566 тонна ҳосил олинди. Бу гектарига ҳисоблаганда 41 центнердан сал кўпроқни ташкил этади. Умуман район бўйича 42 бригада сабзавот, 52 бригада картошка, 37 бригада мева, 27 бригада узум етиштириш планини бажармади. Шу ҳисобдан 6432 тонна сабзавот, 3000 тонна картошка, 2775 тонна мева ва 2100 тонна узум кам олинди.

— Район партия комитети, — деди сўнгра ўртоқ Пўлатов, — бу йил ана шу хўжаликлар ва бригадаларда ҳосилдорликни кескин ошириш чораларини кўраётир. Уларда экинларни белгиланган муддатларда экиш, агротехника қоидалари асосида сифатли парвариш қилиш, дала ишларини механизациялаш даражасини ошириш, техника, ишчи кучи ва ўғитдан самарали фойдаланиш, қишлоқ хўжалик касалликлари ва зараркунандаларига қарши курашни тўғри ташкил этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бу тадбирлар экинлардан, мева ва узумдан мўл ҳосил олиш, белгиланган планлар ва қабул қилинган мажбуриятларни муваффақиятли бажариш имконини беради.

Илғор хўжаликларнинг коллективлари бу йил ҳосилдорликни янада ошириб, ҳар қачонгидан кўпроқ маҳсулот етиштириш ва давлатга етказиб беришга қарор қилишди. Масалан, «Маданият» колхози давлатга 15500 тонна сабзавот ва картошка, қарийб минг тонна мева ва узум, «Правда» колхози 13200 тонна сабзавот ва картошка сотиш мажбуриятини олди.

Район меҳнаткашлари эса КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига жавобан бу йил давлатга 82 минг тонна сабзавот, 10550 тонна картошка, 31 минг тонна мева ва узум топширишга қарор қилишди. Бундан ташқари, 9400 тонна сут, 3 минг тонна гўшт, 125 миллион дона тухум тайёрланади. Бу районимиз сабзавоткорлари, боғбон ва соҳибкорлари ҳамда чорвадорларининг Тошкент шаҳри аҳолисини сабзавот, картошка, мева, узум ва чорвачилик маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлаш учун олиб борилаётган курашга қўшган муносиб ҳиссалари бўлади.

ХАЛҚАРО ВОҚЕАЛАР

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА

Нью-Йоркда БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган махсус сессияси иш бошлади. 149 давлатнинг Бирлашган Миллатлар қароргоҳи — ялпи мажлислар залига тўпланган вакиллари, шу жумладан давлат ва ҳукумат бошлиқлари, ташқи ишлар министрлари бутун инсониятнинг тақдири учун бениҳоя муҳим аҳамиятга молик масалаларни муҳокама қилишга киришдилар. Зеро, ҳозир қуролланиш пойгасини жиловлашдан ва ҳақиқий қуролсизланиш, айниқса ядро қуролини тарк этиш соҳасида реал тадбирлар кўришга ўтишдан муҳимроқ ва зарурроқ вазифа йўқ.

Сессия қатнашчилари проблемаларнинг йирик ва мураккаб комплексини муҳокама қилишлари, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ишида давлатларнинг куч-ғайратлари асосий йўналишларини, шунингдек бу соҳада биринчи навбатдаги амалий вазифаларни белгилашлари лозим.

БМТ Бош Ассамблеясининг шундан аввалги ҳамма сессияларида қуролсизланиш масалалари доимо муҳокама қилинган эди. Бироқ ана шу халқаро ташкилот тарихида биринчи марта батамом қуролсизланишга бағишланган махсус сессия ўтказилмоқда. Бу — қуролланиш пойгаси мислсиз ва ҳаддан ташқари хавфли миқёсга бориб етганлигининг ва бу пойгани тўхтатишдан дунёдаги барча халқлар астойдил манфаатдор эканлигининг яққол далилидир.

«Ҳозирги шароитда муайян проблема наҳадар муҳим бўлмасин, ер юзидаги ҳар бир кишининг тақдирига дахл қиладиган проблема — реал қуролсизланишга эришиш проблемасидан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Қуролланиш пойгасини тўхтатиш, термоядро ҳалокати хавфини камайтириш, пировард натижада эса бу хавфни тугатиш сари олға силжишни таъминлаш — ҳозир ҳаётимизнинг кун тартибида турган асосий проблемадир». Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қизил Байроқ орденли Тинч океан флоти денгизчилари ҳузурида сўзлаган нутқида айтган бу фикри наҳадар чуқур ва тўғри эканлигини ҳаётнинг ўзи исботлаб турибди.

Ҳисоб-китобларга қараганда, дунёда ҳозир қуролланиш пойгасига ҳар йили 400 миллиард доллар ёки соғлиқни сақлашга ажратилаётганидан уч ярим баравар кўп маблағ сарфланмоқда. Қуролли кучлар сафида шунингдек қуролли кучларга хизмат қилиш ва ҳарбий анжом ишлаб чиқариш соҳасида ишлаб турган, яъни бунёдкорлик фаолиятидан ажратиб қўйилган кишилар сони 50 миллиондан ошиб кетди. Мутахассисларнинг маълумотларига кўра, бир кишини ўлдириш учун атиги 15 грамм портловчи модда кифоя қилади. Ҳозир эса планетамизда яшаб турган ҳар бир киши ҳисобига 15 тонна портловчи модда тўплаб қўйилган, ажал аслаҳахоналарини кўпайтириш жараёни эса тобора жадал суръатлар билан давом этмоқда...

Шундай қилиб, қуролланиш пойгаси жуда катта моддий ва одам ресурсларини давлатларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш соҳасидан чалғитмоқда, инсоният бошига мислсиз хавф-хатар солмоқда.

Урушдан кейинги йилларда Совет Иттифоқининг, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг, барча тинчликсевар кучларнинг қатъий ғайрат ҳаракатлари туфайли Шарқ билан Ғарб ўртасида уруш чиқиш хавфини камайтирадиган, айрим соҳалардаги қуролланиш пойгасини пасайтирадиган йигирмага яқин турли шартнома ва битим тузилди, қурол-яроғларнинг айрим турлари тақиқланди ёки чеклаб қўйилди. Ҳозирги вақтда қуролсизланишга ва қурол-яроғларни чеклашга оид бир қанча масалалар юзасидан музокаралар олиб борилмоқда. Аммо ҳозирча қуролланиш пойгасини тўхтатишга муваффақ бўлинмади.

Ҳозирги вақтда дунё қуролланиш пойгасининг янги, янада хатарли даврасн арафасида турибди. Бу давра ҳозир ҳарбий соҳада мавжуд бўлган нисбий стабилликка путур етказиши мумкин. Гап шундаки, кейинги вақтларда қурол-яроғларнинг нейтрон бомба сингари ядро уруши билан оддий уруш ўртасидаги чегарани йўқ қилиб юборадиган турлари ва системаларини вужудга келтириш йўли борлиги ошкор бўлиб қолди. Шу билан бирга оммавий қирғин воситаларининг «соф қурол» деб аталган турлари «афзаллиги» хусусидаги ташвиқот найранглари ёрдамида ялпи ядро уруши чиқармай туриб, ядро қуролининг қандайдир айрим тури ишлатилишига «йўл қўйиш мумкин» деган хатарли фикрни одамлар қулоғига қуйишга уринмоқдалар. Ҳарбий техниканинг ривожи қуролланиш пойгасининг назорат остидан чиқиб кетиши, сиёсий воситалар билан мутлақо тартибга солинмайдиган бўлиб қолиши хавфини реал хавф қилиб қўймоқда. Бинобарин, вақт ғанимат, шу сабабли, қурол-яроғларни хатарли равишда кўпайтиришни тўхтатиш учун амалий чоралар кўриш зарур.

Совет Иттифоқи, Болгария, Венгрия, ГДР, Монголия, Польша ва Чехословакия БМТ анжуманига конкрет, амалий таклифлар билан бордилар. Бу таклифларда социалистик мамлакатларнинг халқаро соҳадаги кескинликни юмшатишнинг энг муҳим масалаларига конструктив ёндашаётганликлари ўз ифодасини топди. Бизнинг мамлакатимиз ўзининг хавфсизлиги, ўз иттифоқчиларининг, ер юзидаги барча халқларнинг хавфсизлиги масаласини тубдан ҳал этиш учун қуролланиш пойгасини тўхтатиш, халқаро вазиятни нормаллаштириш, кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш ва чуқурлаштириш, халқаро муносабатларнинг бутун системасини тинч-тотув яшаш принциплари асосида қайта қуриш зарур, деб ҳисоблайди.

СССР йирик ҳарбий потенциалга эга бўлган давлатларнинг қурол-яроғлари ва қуролли кучларини миқдор ва сифат жиҳатидан янада кўпайтиришни батамом тўхтатишга қаратилган амалий тадбирлар программасини биринчи галдаги тадбирлар сифатида муҳокама қилишни таклиф этмоқда. Бу программа: ядро қуролининг ҳамма турларини ишлаб чиқаришни тўхтатишни, оммавий қирғин қуролининг бошқа барча турларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш ва тақиқлашни, катта вайронгарчилик кучига эга бўлган одатдаги қуролларнинг янги турларини вужудга келтиришни тўхтатишни, Хавфсизлик Кенгаши доимий аъзолари бўлган давлатларнинг, шунингдек ҳарбий битимлар орқали улар билан боғлиқ бўлган мамлакатларнинг армияларини кенгайтиришдан ва одатдаги қурол-яроғларини кўпайтиришдан воз кечишни назарда тутади. Бу таклифларнинг моҳияти қурол-яроғ — ядро ва одатдаги қуроллар пойгасининг ҳамма йўлларини беркитиб қўйишдан ва шу тариқа бу қурол-яроғларни келгусида қисқартириш учун шароит яратишдан иборат.

Советлар мамлакати қуролсизланиш юзасидан 80 дан ортиқ турли таклифларни ўртага қўйди. Қуролланиш пойгасини жиловлаш, қуролсизланиш — КПСС билан Совет ҳукумати ташқи сиёсат фаолиятининг бош йўналишларидан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган махсус сессияси бу ташкилот олдида турган проблемаларни ҳал этишга ўз ҳиссасини қўшиши, замонамизнинг энг муҳим вазифасини муваффақиятли ҳал этиш учун курашаётган тинчликсевар кучларнинг имкони борича кенгроқ фронтини вужудга келтиришга кўмаклашиши лозим. Аммо унинг аҳамияти шу билангина чекланиб қолмайди. Сессия Совет Иттифоқи ҳам таклиф этган қуролсизланишга бағишланган жаҳон конференцияси йўлидаги муҳим босқич бўлиб қолиши керак. Бу конференция БМТ Бош Ассамблеясининг сессияларида қабул этиладиган тавсиялардан қуролсизланиш соҳасида таъсирчан қарорларни амалий равишда ишлаб чиқишга ўтиш имконини берадиган анжуман бўлиши лозим.

А. АЛЕКСАНДРОВ. (ТАСС).

Бундан 32 йил муқаддам Сурия тупроғидан хорижий солдат чиқиб кетди ва республика сиёсий мустақилликка эришди. Шундан буён мамлакатда халқ хўжалигини юксалтиришда катта ишлар амалга оширилмоқда. Бунда социалистик мамлакатлар ва СССР мутахассислари катта ёрдам бермоқда. Совет Иттифоқи ёрдамида Ефрат дарёси бўйида катта гидроиншоотлар барпо этилмоқда. Суратда: Ефрат ГЭСининг тўғони.

ТАСС фотохроникаси.

ГКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ЯНГИ СОСТАВИ

Афинада Греция Коммунистик партиясининг X съездида сайланган Греция Коммунистик партияси Марказий Комитети ва партия бошқа раҳбар органларининг янги состави эълон қилинди. Харилаос Флоракис Греция Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайланди.

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИНИ КУЗЛАБ

«Кабул таймс» газетаси хабар беради: ишсизликни тугатиш Афғонистон революциясининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Ҳукумат Афғонистондаги барча гражданларнинг меҳнат қилиш ҳуқуқи ва уларни иш билан таъминлаш учун кўп куч-ғайрат сарф қилмоқда.

Илмий-техника кадрларини тайёрлашга катта эътибор берилмоқда. Шу мақсадда шаҳарларда ва қишлоқ жойларда ҳунар билим юртлари шохобчалари кенгайтирилади, миллий ўқитувчи кадрлар тайёрлаш соҳасидаги ишлар кучайтирилади.

МАЪМУРЛАРНИНГ БЕБОШЛИГИ

Миср Араб Республикаси миллий тараққиёт (сўл) партиясининг парламентдаги фракцияси миллий тараққиёт партиясининг аъзоси, халқ мажлисининг депутати Абу ал-Эзза ал-Ҳаририйга нисбатан Миср раҳбарларининг бебошлигига қарши кескин норозилик билдирди.

Бир ҳафта муқаддам Искандарияда ҳукуматга қарши намойиш уюштиришга уринди, деган айб билан қамоққа олинган ал-Ҳаририйни бир неча кундан сўнг суд озодликка чиқарди. Бироқ, дейилади миллий тараққиёт партияси депутатларининг бу ерда тарқатилган баёнотида, ички ишлар министрлиги бу қарорга бўйсунмасдан ал-Ҳаририйни сўроқ қилиш учун Қоҳирага бош прокурорга юборган. Шундан кейин парламент аъзоси яна қамаб қўйилди.

Миллий тараққиёт партияси парламент даҳлсизлигига сазовор бўлган кишига қарши қилинган бу ҳаракатга конституцияни қўпол равишда бузиш, деб баҳо берди. (ТАСС).

БУГУН — АФРИКА ОЗОДЛИГИ КУНИ

АФРИКА 1978 ЙИЛДА

Бутун жаҳоннинг тараққийпарвар жамоатчилиги 25 майда Африка Озодлиги кунини нишонлайди. Африка Бирлиги ташкилотига аъзо бўлган давлат ва ҳукумат бошлиқларининг 1963 йилда ўтказилган биринчи таъсис ассамблеясида ҳар йилнинг шу куни байрам ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинган эди. Шу муносабат билан Нигериянинг мўътабар «Уэст-Африкэн пайлот» газетаси яқинда қуйидагиларни ёзди: «Шу йиллар ичида Африка ва Африка Бирлиги проблемалари ҳеч қачон бу йилдагидек зўр эътиборни ўзига жалб этмаган эди, халқаро тинчлик ва кескинликни юмшатиш тақдири билан ҳеч қачон ҳозиргидек маҳкам боғланмаган эди, десак муболаға бўлмайди».

Ҳали яқиндагина жаҳоннинг «сиёсий жиҳатдан чекка ўлкаси» деб ҳисобланаган Африканинг планетамизда энг актив сиёсий муносабатлар зонасига айланганига сабаб нима? Бунинг сабаби аввало шундан иборатки, қора танлилар яшайдиган қитъа мустамлакачилик кишанларини парчалаб ташлаб, ўзининг тўла ҳуқуқи учун курашга қатъий бел боғлади. Ҳозирги кунда Африкадаги мустақил мамлакатларнинг ҳаммаси маълум даражада антиимпериалистик ўзгартишларни амалга оширмоқда, жаҳон миқёсида янги иқтисодий тартиб ўрнатилишини ёқлаб чиқмоқда, ирқчиликка ва мустамлакачиликка қарши курашмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги 149 ўриннинг 49 таси уларнинг ҳиссасига тўғри келади. Африка давлатлари ривожланаётган бошқа мамлакатлар билан биргаликда социалистик давлатлар билан бирлик фронти тузиб ҳаракат қилмоқдалар. «Африка-Осиё мамлакатлари, — деб тан олди «Нью-Йорк таймс» газетаси, — ўз манфаатлари Совет Иттифоқининг ташаббуси билан кўшилиб кетаётганлигини тобора яхши ҳис этмоқдалар.

...Бу — Ғарб учун жуда хатарли бирликдир. Бу бирликка нифоқ солиш — АҚШнинг Африкада ўтказаётган янги сиёсатининг энг муҳим вазифаларидан биридир».

Вашингтон ва унинг иттифоқчилари бу «муҳим» вазифани ҳал этишга уриниб, аввало Африкадаги тараққийпарвар режимларга путур етказиш, қўшни мамлакатлар ўртасида адоватни авж олдириш, иғвогарлик мақсадида территория можароларини уюштириш йўлини ўтказиб келмоқдалар. Африкада ана шундай «янги» сиёсатни амалга ошириш натижасида халқаро хавфсизликнинг шундай хатарли ўчоқлари вужудга келдики, улар ҳозирги кунда бутун жаҳоннинг эътиборини шу қитъага жалб этмоқда.

Ғарбнинг «янги сиёсати» социалистик йўл тутаётган мамлакатларга қарши қаратилган. Масалан, империалистлар Африка Мугузида қуролли можаро чиқариб, Могадишодаги агрессорларга ҳужум қурол-яроғларини етказиб бериб, Эфиопиядаги янги режимга путур етказиш учун Сомали раҳбарларининг шовинистик ниятларидан фойдаланишга уриндилар. Эфиопия қитъадаги энг йирик мамлакатларнинг бири бўлиб, кескин ўзгаришлар йўлига ўтиб олди. Империалистик давлатлар ва, аввало, АҚШ қитъанинг бошқа бир қисмида Африканинг жанубидаги ирқчиликка қарши курашнинг асосий қалъаларидан бири бўлган Ангола Халқ Республикасига қарши уч йилдан буён иғво ва фитналар уюштириб келмоқдалар. Мозамбикка доим қуролли ҳужум қилинмоқда. Оқларга ёлланган сотқинлар Бенин, Конго, Гвинея Республикасига қарши қаратилган фитналарда қатнашмоқдалар.

Дарҳақиқат, ана шу фитналар сиёсатидаги «янгилик» фақат шундан иборатки, АҚШ кейинги вақтларда ўзининг империалистик сиёсатини амалга оширишни Африка ва араб мамлакатларидаги ўнг режимлар зиммасига юклай бошлади. Бундан мақсад — биринчидан, Африка жамоатчилиги назарида ўз обрў-эътиборининг тамомила барбод бўлишига йўл қўймасликдан ва иккинчидан, Ғарбнинг узоқ муддатга мўлжалланган муддаоларидан бирига эришиш, яъни қитъада жойлашган мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни бузиш ва Африка бирлигига путур етказишдан иборат.

Масалан, АҚШ пропагандаси Сомали — Эфиопия можароси даврида Америка ўз қурол-яроғларини бевосита Могадишонинг ўзига эмас, балки учинчи мамлакат — Миср, Судан, Саудия Арабистони орқали етказиб бермоқда, деган баҳона билан Вашингтон бу можароларда қатнашмаяпти, деб даъво қилди. Анголада юз берган воқеаларда АҚШ асосий ролни Заир зиммасига, шунингдек Ангола Халқ Республикасига қарши қуролли иғвогарликни уюштираётган Жанубий Африка Республикаси зиммасига юклади.

Айни вақтда ғарб давлатлари яккама-якка, шунингдек НАТО ҳимоясида Ғарбга тарафдор бўлган ўнг давлатларни бирлаштирувчи маҳаллий ҳарбий гуруҳларни тузиш учун жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилмоқдалар. Ана шу ҳарбий блоклар Африка Бирлиги ташкилотининг принципларига хилоф равишда Африкадаги мустақил мамлакатларнинг миллий суверенитетига путур етказиш ҳамда қитъадаги баъзи давлатларнинг бошқа давлатлар ички ишларига ҳарбий йўл билан аралашувини кўзда тутган ва Ғарбга фойдали бўлган сиёсатни амалга ошириш йўлида замин тайёрлаш учун вужудга келтирилмоқда.

Кейинги вақтларда Жанубий Африкада рўй берган воқеалар Ғарб мамлакатларининг бундай сиёсати Африка учун фожиали оқибатларни вужудга келтирганлигини яққол кўрсатиб турибди. Ғарб ўзини Намибияда африкаликлар кўпчилигининг ҳокимияти ўрнатилишидан манфаатдормиз, деб кўрсатмоқчи бўлди ва ҳатто СВАПО ватанпарварлар ташкилоти билан музокаралар ҳам олиб борди. Империалистлар қуроллантирган Претория ирқчилари эса Анголадаги намибияликлар лагерига ҳужум қилиб, уларнинг қонини тўкди. Ирқчиларнинг бошлиғи Ян Смит Англия—Америка дипломатияси яратиб берган нафасни ростлаб олиш фурсатидан фойдаланиб, Родезияда қора танли хоинларнинг ёрдами билан қўғирчоқ «ҳукумат»ни тузди. Бу «ҳукумат» ватанпарварлар ҳаракатини бостириш учун полиция билан армияни ишга солди. «АҚШ ва унинг иттифоқчилари, — деб ёзган эди «Жорнал ди Ангола» газетаси, — жаҳон жамоатчилик фикрини ҳурмат қилган бўлиб ва сўзда ирқчиларни хўжакўрсинга қоралаб, амалда уларнинг ўз жонини сақлаб қолишларига ёрдам бериш учун қўлларидан келган ҳамма ишларни қилмоқдалар. Африкаликларга сўз ва ваъда, ирқчиларга эса қурол-яроғ ва пул. Империалистик сиёсатнинг эски принципи ана шундай».

АҚШ президенти Ж. Картернинг яқинда Африкага қилган визити бу жиҳатдан диққат-эътиборга сазовордир. Бу — Оқ уй бошлиғининг тарихда Африка диёрига қилган биринчи расмий визити эди. Америка пропагандаси Вашингтоннинг «Американча янги сиёсати»ни қўллаб-қувватлашга Африка раҳбарларини кўндиришга умид боғлаб, бу визитга жуда катта аҳамият берди. Аммо, «Крисчен сайенс монитор» газетаси бу сафарни якунлаштириб, унинг натижаларини «Ғарбнинг дипломатия соҳасидаги мағлубияти» деб таърифлашга мажбур бўлди. «АҚШ президенти нима демасин, лекин фактлар Совет Иттифоқи эмас, балки Қўшма Штатлар ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари, — деб ёзади Эфиопиянинг «Аддис Земен» газетаси, — ҳамма жойда Африка мамлакатларининг тараққиётини хавф остида қолдираётганлигини исбот қилади. АҚШ СССРнинг, Кубанинг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ўз озодлиги, мустақиллиги ва территориал бутунлигини ҳимоя қилиш учун курашаётган Африка халқларига бераётган беғараз ёрдамига доғ туширишга интилиб, жамоатчилик фикрини ўзининг империалистик сиёсатидан четга тортишга уринмоқда, «совет хавфи» тўғрисидаги сафсаталар билан Африка давлатларининг ишига аралашаётганлигини оқлашга интилмоқда. Аммо қитъада яшовчи халқлар ўзларининг душмани ва дўсти кимлар эканлигини жуда яхши биладилар».

Совет Иттифоқи ҳақиқатан ҳам Африка халқларининг адолатли ишини ёқлаб чиқмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида таъкидлаб ўтганидек, СССР «Ёш давлатларнинг қонуний интилишларини, уларнинг империалистик эксплуатациядан тамомила қутулишга, ўз миллий бойликларини ўзлари тасарруф қилишига қатъий бел боғлаганликларини тўла равишда қўллаб-қувватлайди».

С. КУЛИК.
ТАССнинг сиёсий шарҳловчиси.

ДЎСТЛИК, БИРОДАРЛИК

БИЗНИНГ СУҲБАТ

ИЖОД МАКТАБИ

ПОКИСТОН КИНЕМАТОГРАФЧИЛАРИ ДАВРАСИДА

С. СУЛАЙМОН,
продюссер

— «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган муқаддас шиор остида ўтаётган бу кинофестивалда қатнашаётганлигимиздан хурсандмиз. Тошкентга биринчилардан бўлиб етиб келдик. Мана шу фактнинг ўзиёқ бизнинг бу кинофорумга бўлган муносабатимизни, иззат-ҳурматимизни, қолаверса, катта қизиқишимизни кўрсатади. Шаҳарда ҳукм сураётган фестиваль файзини дастлабки дақиқаларданоқ ҳис қилдик. Тошкент ҳозирги вақтда ажойиб дўстлик ва қардошлик шаҳри бўлиши билан бир вақтда катта ижодий даргоҳ ҳамдир. Унинг бундай фазилати, ҳеч шубҳасиз, фестиваль муваффақиятини таъминлашга хизмат қилади.

Шахсан ўзим фестивалдан кўп нарса кутаман. Ишончим комилки, у истиқболдаги ижодимизда нурли из қолдиради.

З. СУЛАЙМОН,
режиссёр

— Ҳар бир анжуман, хусусан, кинофорум биз учун кўп нарсаларни кашф қилади. Масалан, янги дўстлар орттирамиз, бутунлай оригинал мавзудаги фильмлар билан танишамиз, ажойиб шаҳар ва қишлоқларнинг гувоҳи бўламиз.

Тошкент кинофестивалининг турли мамлакатлар кинематографияси равнақидаги, турли кинорежиссёрлар, кинооператорлар ва киноактёрлар ижодидаги муҳим ролини, мана ўн йилдирки, кўриб, билиб, ҳис қилиб турибмиз. У ўзининг «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган муқаддас шиори билан кино маданияти ва санъаткорлар ижодида ўзгаришлар ясамоқда. Жаҳон кинематографиясида урушни қораловчи, тинчликни улуғловчи, тинчликка чорловчи, ҳамжиҳатликни қўллаб-қувватловчи фильмлар тобора кўпайиб бораётган экан, бунда Тошкент фестивалининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Покистон кинематографиясида эзгу идеалларни тараннум этишга бўлган интилиш кучайиб бораётганлиги сабабини ҳам худди шу кинофорум таъсиридан қидирмоқ керак.

Тошкент кинофестивали биринчи навбатда КПСС ва Совет ҳукуматининг ғамхўрлиги туфайли муваффақиятли ўтиб келмоқда. Тинчлик учун толмас курашчи Леонид Ильич Брежневнинг бешинчи кинофестиваль қатнашчилари ва меҳмонларига йўллаган табрикномаси бунинг яққол далилидир. Мактуб анжуманга алоҳида руҳ бағишлаб юборди. Шундай дамлар иштирокчиси бўлганлигимдан беҳад мамнунман.

А. ТАЛИШ,
актёр

— Бу кинофестивалнинг довруғини аллақачон эшитганман. Бундай анжуманда қатнашишнинг ўзи катта омад. Фестиваль ғоят улуғвор мақсадни ўз олдига қўйганлиги билан ибратлидир. Унинг тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига хизмат қилувчи фильмлари бошқалар қатори менда ҳам илиқ таассурот қолдирмоқда. Картиналар турли мамлакатларда, турли киностудияларда яратилган. Уларнинг режиссураси ҳам, актёрлар ижроси ҳам ҳар хил. Лекин бу асарларда бир муштараклик бор. У ҳам бўлса Тошкент руҳининг ифодаланишидир. Тўғри, бу руҳ, яъни тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш туйғуси ҳаммада ҳам мукаммал эмас. Бировлар бу ишда аллақачон тажриба тўплаганлар, иккинчи бировлар эса, бу борада эндигина малака орттиряпти.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг бешинчи кинофестивали ҳам ҳар томонлама юксак савияда ўтиб, уч қитъа ҳаётида, жаҳон кинематографияси тараққиётида алоҳида босқич бўлиб қолади.

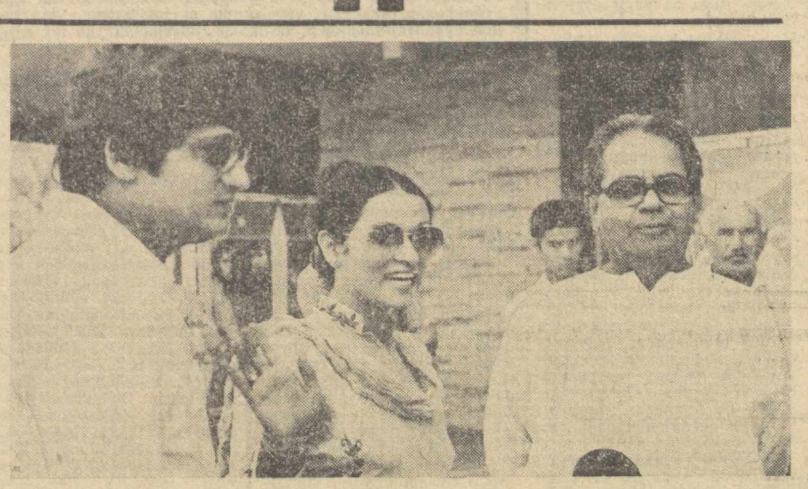

Суратда: Карочидан келган кинематографчилар. (Чапдан ўнгга) Саид Сулаймон, Заррин Сулаймон, Ага Талиш.

Л. Глауберзон фотоси.

- **КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ТАБРИГИ КИНОФЕСТИВАЛГА АЛОҲИДА РУҲ БАҒИШЛАДИ**
- **УЧ ҚИТЪА КИНО УСТАЛАРИНИНГ УЧРАШУВЛАРИ ДЎСТЛИК ВА ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИК МУҲИТИДА ЎТМОҚДА**
- **ПРОГРЕССИВ ИНСОНИЯТНИНГ ЭНГ ДЕМОКРАТИК АНЖУМАНИ**

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

„Кинофестиваль йўлдоши“

Санъат мухлисларига яхши маълумки, 1976 йилдан, яъни Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари тўртинчи кинофестивалининг дастлабки кунидан эътиборан «Кинофестиваль йўлдоши» номли журнал чиқа бошлади. У кинофестиваль Бош дирекциясининг нашридир. Ўтган кинофорум кунлари фестиваль қатнашчилари, меҳмонлар ва кўп сонли мухлислар унинг уч сонини ўқиган эдилар.

Журналнинг тўртинчи номери V кинофестиваль очилган куни босмадан чиқди. Унинг илк саҳифасидан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V кинофестивали Ташкилот комитетининг раиси Р. Ҳ. Абдуллаеванинг «Тинчлик ва тараққиёт шиори остида» сарлавҳали мақоласи ўрин олган. Мақолада Тошкент кинофестивалининг шонли йўли, унинг тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига қўшаётган ҳиссаси, жаҳон кинематографияси тараққиётидаги роли тўғрисида гапирилади.

Журналда СССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети раиси Ф. Т. Ермаш, халқ депутатлари Тошкент шаҳар совети ижроия комитетининг раиси В. О. Козимовларнинг фестиваль ҳақидаги сўзлари, СССР космонавт-учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. Шаталовнинг табрикномаси ҳам бор. «Сўз — фестиваль қатнашчиларига» рубрикаси остида Малик Қаюмов, Григорий Чухрай, Ефим Дзиган, Евгений Матвеев каби атоқли кинематографчиларга минбар берилган. Кинофестивални саноатимиз илғорлари табриклашади.

Бошқа саҳифаларда эса социалистик мамлакатлар кинематографияси, шунингдек, қардош республикалар киностудияларининг маҳсулотлари, Ҳиндистон, Япония санъаткорлари, улар яратган фильмлар ҳақида материаллар эълон қилинган. «Кинофестиваль йўлдоши» турли фильмлардан олинган суратлар билан бойиб чиққан. Унга илова қилинган факт-рақамлар Тошкент кинофорумининг тарихи ҳақида ҳикоя қилади.

МАНГУ МАШЪАЛ

ФЕСТИВАЛЬ ЭКРАНИДА

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг V халқаро кинофестивалига Монголия кинематографчилари бир неча фильм олиб келганлар. Ана шу асарлар орасида иккита қисқа метражли ҳужжатли картина биз учун алоҳида қимматлидир. Уларнинг бири «Ленин биз билан» деб аталади. Монголиянинг таниқли кинорежиссёрларидан ҳисобланган Ц. Наваан экранлаштирган бу фильм Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси ўртасидаги азалий дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик ҳақида ҳикоя қилади. Шуниси характерлики, лентада икки мамлакат ўртасидаги дўстликнинг тарихий илдизларига алоҳида урғу берилган. Фильмни томоша қилар эканмиз, даврлар ва йиллар синовидан мардона ўтиб келаётган биродарлик ва ҳар томонлама ҳамкорликнинг бугунги равнақидан чексиз фахрланамиз. Кадрларда социалистик қурилиш соҳасида қўлга киритилаётган буюк зафарлар, коммунистик жамият қурувчи изланишлари жонланади. Энг муҳими, фильмда азалий дўстлик ва ҳамкорликнинг улуғ моҳияти ҳақида мароқли ҳикоя қилинади.

Кинорежиссёр Д. Цэндdoрижнинг «Дўстликнинг мангу машъали» фильми улуғвор мавзуга бағишланган. Картина совет ва монгол ёшларининг Улан-Батор шаҳрида бўлиб ўтган олтинчи фестивали тўғрисида сўз юритади. Маълумки, бу фестиваль бир неча йилдан бери ўтказилмоқда. Ҳар бир байрам икки мамлакат ёшлари ҳаётида муҳим воқеа бўлади. Ёшларнинг ажойиб тантанасига, дил мушоирасига айланиб қолган бу анжуман бошқа социалистик мамлакатлар вакиллари диққатини ҳам ўзига тортган.

Кинорежиссёр ва оператор маҳорати шундаки, улар фестиваль руҳини фильмга мукаммал кўчира билганлар. Картинани тўлқинланмай, ҳаяжонланмай кўриб бўлмайди. Дўстларимизнинг бу кинолентаси дўстлик ва биродарлик, ҳамнафаслик ва ҳамқадамлик ҳақида айтилган янгроқ мадҳиядир. Шунинг учун ҳам худди шу асарларнинг халқаро Тошкент кинофестивалида кўрсатилишини алоҳида қадрлаймиз ва олқишлаймиз.

Жазоирлик кинематографчилар олиб келган фильмлар орасида табиат ва инсон мавзуига бағишланган иккита қисқа метражли картина бор. Кинорежиссёр Тайеб Мефтининг «Сув баҳоси» лентаси мамлакатда мавжуд сув ресурсларига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишга чақиради. Ижодкорлар обиҳаётнинг инсон тақдиридаги ўрни, унинг келажак авлод учун етиб борадиган бой запаслари ҳақида жўшиб ҳикоя қиладилар. Айни вақтда сув ва сув ресурсларига нисбатан йўл қўйилаётган нотўғри муносабатлар тўғрисида гапирадилар.

Шу мамлакатнинг иккинчи бир кинорежиссёри Рабия Бен Мохтар эса дарахтларнинг қадимий навларини сақлаб қолиш ва уни янада ривожлантириш хусусида фильм суратга олган. Тошкентлик санъат мухлислари бу асарни қизиқиш билан кўрмоқдалар. Кинолента сюжети мароқли ривожланиб боради. Томошабин залда ўтираркан, беихтиёр ижодкорлар фикрига қўшилади, уларни қўллаб-қувватлайди. Фильмдан Жазоир халқининг ўзига хос куй ва қўшиқлари ўрин олган. Унда айни вақтда мамлакат шаҳар ва қишлоқларининг кенг панорамаси берилади. Хуллас, «Тағут» деб номланган бу картина кишида илиқ таассурот қолдиради.

Кинофестиваль бундай ранг-баранг фильмлар билан бой. Ўйлаймизки, уларнинг аксарияти халқаро анжуманнинг янада мароқли ўтишига ҳисса қўшади.

Г. ДЎСИЁРОВА.

футбол

ДОВОН ЙЎЛИДА

Олий лига коллективлари мамлакат чемпионатининг биринчи даврасига мўлжалланган учрашувларнинг ярмидан кўпроғини ўтказиб бўлишди. Командалар яна 7 мартадан майдонга тушиб, эрта баҳордан кеч кузгача давом этадиган ўзига хос футбол пойгасида довон ошадилар. Олий лигачиларнинг саккизинчи тур учрашувларидан кейин командалар ўрнида ўзгариш бўлди. Пешқадамлик қилиб турган тбилисилик динамочилар мавқеларини яна мустаҳкамлашди. Иккинчи ўриндаги торпедочилар эса бир йўла тўрт поғона пастлашди. «Пахтакор» футболчилари навбатдаги сафар учрашувини муваффақиятли ўтказдилар. Футболчиларимиз Бокуда «Нефтчи» командаси меҳмони бўлиб, дарвозалари дахлсизлигини таъминлай олишди. Учрашувнинг биринчи қисмида В. Фёдоров ҳисобни очиб, дарвозага йўллаган жами тўпларини бештага етказди. Танаффусдан кейин К. Баканов яна бир тўп билан ғалабани мустаҳкамлади. Бу ўйинда пахтакорчилар уюшқоқлик билан тўп суриб, ғалабани сақлашда футболчига хос сабр-бардош ва матонат кўрсата олдилар. Энди ўйинлар жадвали билан танишинг:

	Ю	Д	М	Т	О
«Динамо» (Тб)	5	2	1	9-6	12
«Черноморец»	4	2	2	10-6	10
ЦСКА	5	0	3	11-9	10
«Пахтакор»	4	1	3	16-11	9
«Торпедо»	3	3	2	11-7	9
«Шахтер»	4	1	2	9-6	9
«Зенит»	3	3	2	9-10	9
«Динамо» М	3	2	1	9-6	8
«Динамо» К	3	2	2	8-5	8
«Қайрат»	3	2	3	8-11	8
«Заря»	3	1	4	10-9	7
«Локомотив»	1	5	2	8-10	7
«Арарат»	3	1	4	4-7	7
«Нефтчи»	2	1	5	3-7	5
«Спартак»	1	2	5	6-13	4
«Днепр»	1	0	7	2-10	2

Учрашувлар қуйидагича ўтди: «Арарат» — «Қайрат» — 1:0, «Нефтчи» — «Пахтакор» — 0:2, «Динамо» (Тб) — «Шахтёр» — 1:1, «Черноморец» — «Днепр» — 2:0, «Заря» — «Спартак» — 0:0, ЦСКА — «Торпедо» — 2:1, «Локомотив» — «Зенит» — 0:0.

«Совет Ўзбекистони» газетасининг навбатдаги сони 27 майда чиқади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг
АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
профессор-ўқитувчилар составидаги
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КАФЕДРАЛАР БЎЙИЧА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

мудирлар: учиш аппаратларини ташкил этиш ва иқтисод, бошқаришнинг автоматлаштирилган системалари, инглиз тили, қуюв ишлаб чиқариши машиналари ва технологияси (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент); 3-рус тили;

профессорлар: фалсафа, қурилиш механикаси;

доцентлар: учиш аппаратларини ишлаб чиқариш технологияси, учиш аппаратларини ташкил этиш ва иқтисод, асосий органик ва нефть-химия синтези технологияси, қурилиш иқтисоди ва уни ташкил этиш, органик химия, материаллар қаршилиги, 3-рус тили, чет тиллари (инглиз тили), назарий механика, машина деталлари, саноат электроникаси, қурилиш материаллари (ёғочсозлик технологияси ихтисоси бўйича), гидротехник иншоотлар;

катта ўқитувчилар: фойдали қазилма конларини очиқ усулда ишлаш технологияси ва уни комплекс механизациялаш фойдали қазилма конларини қидириш ва разведка қилишнинг геофизик методлари, умумий электротехника (Олмалиқ шаҳрида ишлаш учун), саноат электроникаси, ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, қишлоқ хўжалик машиналари;

ассистентлар: машинасозлик иқтисоди ва уни ташкил этиш, машинасозлик технологияси, йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш, минерология ва кристаллография, қурилиш материаллари (ёғочсозлик технологияси бўйича).

САНОАТ ВА ҚУРИЛИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИНИ ТАШКИЛ ЭТУВЧИЛАР ФАКУЛЬТЕТИ

мудир (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент): ишлаб чиқаришни бошқариш;

доцент: ишлаб чиқаришни бошқариш.

КЕЧКИ-СИРТҚИ ТАЪЛИМИ БЎЙИЧА

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

мудир (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент): биноларни лойиҳалаш;

доцентлар: қурилиш ишлаб чиқариши, биноларни лойиҳалаш, қурилиш ишлаб чиқариши (ярим ставка).

НАВОИЙ ШАҲРИДА

доцентлар: марксизм-ленинизм, физика;
катта ўқитувчилар: физика, олий математика;
ассистент: химия.

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА

мудир (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент): умумий инженерлик фанлари.

КОНКУРС МУДДАТИ — 13 ИЮНГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 13-уй, 49-хона.

В. В. КУЙБИШЕВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
1978—1979 ўқув йили учун

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Институтнинг кундузги бўлимига 35 ёшгача бўлган ўрта маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади.

ИНСТИТУТДА 4 ФАКУЛЬТЕТ БЎЛИБ, ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИ:

АГРОНОМИЯ ФАКУЛЬТЕТИ — суғориладиган деҳқончилик бўйича агрономлар;

ВЕТЕРИНАРИЯ ФАКУЛЬТЕТИ — ветеринар врачлар;

ЗООИНЖЕНЕРЛИК ФАКУЛЬТЕТИ — зооинженерлар ва паррандачи-зооинженерлар;

ҚОРАКЎЛЧИЛИК ФАКУЛЬТЕТИ — қоракўлчи-зооинженерлар ва қоракўл терига ишлов берувчи технологлар.

УҚИШ МУДДАТИ: агрономия факультетида — 4 йилу 4 ой, зооинженерлик ва қоракўлчилик факультетларида — 4 йилу 6 ой, ветеринария факультетида — 4 йилу 10 ой.

ИНСТИТУТГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАДИЛАР: ректор номига ариза, ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), мактаб, корхона, муассаса томонидан берилган характеристика, медицина справкаси (286-форма), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 4 дона фотосурат (3х4 см.).

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги гувоҳнома ва ҳужжатлар шахсан кўрсатилади.

АРИЗАЛАР 20 ИЮНДАН 31 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ИНСТИТУТГА КИРУВЧИЛАР — биология (оғзаки), химия (оғзаки), физика (оғзаки), ўзбек (рус) тили ва адабиётидан (ёзма) имтиҳон топширадилар.

УРТА МАКТАБНИ ОЛТИН (кумуш) **МЕДАЛЬ БИЛАН, УРТА МАХСУС УҚУВ ЮРТЛАРИНИ ВА УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИНИ ИМТИЁЗЛИ ДИПЛОМ БИЛАН БИТИРГАНЛАР БИОЛОГИЯДАН** (оғзаки) **ИМТИҲОН ТОПШИРАДИЛАР.**

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 1 АВГУСТДАН 20 АВГУСТГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

Урта махсус ўқув юртларини битирганлар уч йиллик иш стажига эга бўлишлари керак.

Урта махсус билим юртларининг педагогика советлари тавсияси билан келган имтиёзли дипломчилардан иш стажи талаб этилмайди.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотида икки йил хизмат қилганлар ва икки йиллик иш стажига эга бўлганлар ҳамда колхоз ва совхозлар йўлланмаси билан келганлар институтга қабул қилишда имтиёзли ҳуқуқлардан фойдаланадилар.

Студентликка қабул қилиш 21 августдан 25 августгача ўтказилади.

ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР СТИПЕНДИЯ ВА ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Институт адреси: Самарқанд шаҳри, Карл Маркс кўчаси, 77-уй, қабул комиссияси. Телефон: 4-33-20.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
У. УМАРБЕКОВ
ШОШМА, ҚУЁШ!
(2 пардали драматик қисса)

БОШ РОЛДА — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотларининг ва Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофотининг лауреати СОРА ЭШОНТЎРАЕВА.

Саҳнага қўювчи режиссёр — Р. ҲАМИДОВ.

Рассом — У. САЙДАЛИЕВ.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. ГИНЗБУРГ.

Режиссёр ассистенти — Т. МУМИНОВ.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИ
(К. Маркс кўчаси, 32-уй)
28 май соат 11.00 дан бошлаб
ИНСТИТУТГА КИРУВЧИЛАР ЎЧУН
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»НИ ЎТКАЗАДИ

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/V да **Риголетто** (билетлар сотилган), 26/V да **Севги ҳақида қисса** (билетлар сотилган), 27/V да **Концерт** (билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/V да **Саҳро тор**, 26/V да **Ганг дарёсининг қизи**, 27/V да **Ғариблар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25, 26/V да **Тошкентнинг нозанин маликаси**.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Тақдир — «ДРУЖБА» (12, 15, 18, 20.40).

Шум бола — «МОСКВА» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Мимино — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.30).

Сув ости салтанатининг маликаси — «ХИВА» (20.30).

АХБОРОТ

ФАРҒОНА

ТЕАТР—ЛАУРЕАТ

М. Горький номидаги Фарғона область музикали ва комедия театрига яқинда Бутуниттифоқ театрлари конкурси лауреати деган олтин медаль ва диплом топширилди. Театр ижодий коллективи бу юксак мукофотга «Етмишинчи йиллар Корчагинлари» шиори остида ўтказилган Бутуниттифоқ конкурсида ёшлар ҳаётини акс эттирувчи энг яхши асарларни муваффақиятли саҳналаштирганлиги ва томошабинларга манзур этганлиги учун сазовор бўлди. Бу асарлар орасида драматург М. Каримовнинг «Интилганга толе ёр» асари муҳим ўрин тутади.

ЙИРИК ТУРИСТИК КОМПЛЕКС

Кўпдан кўп саёҳатчилар, туристлар, меҳмонлар учун қулайлик яратиш мақсадида Фарғона шаҳрида йирик туристик комплекс бунёд этилди. «Дўстлик» номини олган бу муҳташам комплекс 301 кишилик меҳмонхона, 250 ўринлик ресторан, кинозал, чойхона ва шу кабиларни ўз ичига олади. Комплекснинг биринчи қаватига алоқа бўлими, совғалар магазини ҳамда турли маиший хизмат точкалари жойлашган.

УРУШ ҚУРБОНЛАРИГА ЁДГОРЛИК

Ҳамза шаҳри марказида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган фидойиларга ёдгорлик ўрнатилди. Юз-кўзларида интиқом ҳисси акс этиб турган совет жангчилари сиймоси акс эттирилган бу ёдгорлик Ҳамза шаҳридан фронтга кетиб, омонсиз жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонлар хотирасига бағишланган. Ёдгорлик қаршисида мангу олов ловиллаб турибди.

ҲАВАСКОРЛАР КЎПАЙМОҚДА

Партия ва ҳукуматимизнинг бадиий ҳаваскорлик коллективлари ишини янада ривожлантириш ҳақидаги қарори муносабати билан Бувайда районида бир неча янги бадиий коллективлар ташкил этилди. Жумладан, Калинин номли, Киров номли, «Партия XX съезди», «Ленинобод» колхозларида ўз атрофига 40-50 йигит-қизни уюштирган ҳаваскорлик коллективлари тузилди. Улар дастлабки концертларини ҳамқишлоқларига, дала меҳнаткашларига бағишламоқдалар.

ОТАШИН ШОИР ХОТИРАСИГА

Область маданият бошқармасининг ташаббуси билан Ҳамзаободда оташин революционер шоир Ҳ. Ҳ. Ниёзий хотирасига бағишланган «Ҳамза — ҳамиша барҳаёт» мавзуида тематик кеча ўтказилди. Юзлаб мухлислар тематик кечада улкан адиб ҳаёти ва ижоди ҳақида доклад тингладилар. Ўша куни Ҳамзаободда оташин шоир шеърлари, унинг ғазалларига басталанган қўшиқлар алламаҳалгача жаранглаб турди.

АҲОЛИ МАМНУН

Қува районидаги «Коммунизм» колхози посёлкалари ободончилик бобида шаҳардан қолишмайди. Хўжаликда энг замонавий маданий-маиший муассасалар, шинам уй-жойлар, мактаблар қурилмоқда. Куни кеча эса, бу ерда районда энг йирик «Бекат» универсал магазини қурилиб фойдаланишга топширилди. Бу шинам савдо марказидан аҳоли мамнун.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Китоб сенинг ҳаётингда». 10.40 — «Эскирган комедия» (фильм-спектакль). 15.05 — Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — «Китоб, давр, китобхон». 16.20 — Концерт. 17.00 Рус тили. 17.30 — «Ёшлар адреслари». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Миллионлар ленинча университети». 19.15 — Музикали программа. 19.40 — «Мардлик трассаси — ёшлик трассаси». 20.25 — «Қадрдонлар» (бадиий фильм, 1-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — СССР да Болгария Халқ Республикаси маданияти кунларининг ёпилиши. 00.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — «Капитан» (бадиий фильм). 13.00 — «Саройдан қочиш» (бадиий фильм). 18.00 — «Ёшлик». 18.30 — «Кўргазма заллари бўйлаб». 19.00 — Бугун — Африка озодлиги куни. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V халқаро Тошкент кинофестивалида». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Чорвадор». 22.15 — «Оқ кема» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Назарий механика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Концерт. 20.50 — «Ўқитувчи экрани». 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.40 — Физика.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — М. Мирзаев қўшиқлари. 9.30 — Халқ чолғу куйлари. 10.30 — «Саҳий ер». 11.15 — «Меҳнаткашлар тўғрисида ғамхўрлик — биринчи даражали вазифа». 11.30 — Ўзбек халқ лапарлари 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Чорвачилик комплекслари — давр талаби». 13.30 — Совет Шарқи кинофильмларидан куйлар. 14.00 — Механизаторлар мусобақалашмоқдалар. 16.10 — Янги музикали ёзувлар. 18.00 — «Оммавий агитация воситасида». 18.10 Енгил куйлар. 19.00 — «Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V халқаро Тошкент кинофестивалининг кундалиги». 19.10 — «Ёшлик». 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — Концерт. 22.00 — Шу куннинг қўшиқлари. 22.30 — «Африка социал тараққиёт йўлида». 22.40 — Ёзувчилар пахтакорлар ҳақида. 23.20 — Тинглаб дам оламиз.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04. масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19 марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09. қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24. ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42 ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24. Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Нашриёт диспетчери — 32-78-04. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. — 02455. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 119.